

İstehsalda qeyri-neft sektorunun payı sürətlə artır

Prezident İlham Əliyev Qusar rayonunda bağçılıq və soyuducu anbar kompleksinin fəaliyyəti ilə tanış olub və Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında bir sıra müəssisələrin açılışını edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 30-da Qusar rayonunda "İsmikhanlı" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin (MMC) bağçılıq və soyuducu anbar kompleksini ziyarət edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov dövlətimizin başçısına kompleksin fəaliyyəti barədə məlumat verib.

Bildirilib ki, cəmiyyət tərəfindən Qusarda 330, Ağsuda isə 30 hektar ərazidə ən son texnologiyalar əsasında intensiv bağlar salınıb. Hazırda burada 230 hektar sahədə alma, 35 hektarda armud, 26 hektarda şaftalı, 21 hektarda nektarin, 18 hektarda isə gilə ağacları əkilib. Bu cür bağların salınması kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlardan maksimum səmərəli istifadəyə və yüksək məhsuldarlıq əldə etməyə imkan verir.

Burada yetişdirilən meyvələrin satış və ixrac prosesi ilboyu davam etdirilir. Məhsullar yerli bazara çıxarılmaqla yanaşı, Qətər, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri və Rusiyaya ixrac olunur.

Bağlarda aqrotexniki işlərin daha dəqiq və səmərəli görülməsi məqsədilə Türkiyə, İtaliya və İspaniyadan mütəxəssislər cəlb olunub. Burada yüksək qonaqlılıq malik damcı suvarma texnologiyasından istifadə olunur ki, bu da həm ekoloji davamlılığı təmin edir, həm də su itkisinin qarşısını alır. Təsərrüfatın texnika parkı dünyanın aparıcı şirkətlərinin müasir avadanlıqları ilə təchiz olunub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 30-da Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında olub, "Kartuş Kimya" MMC-nin tikinti kimyəvilərinin və "Az-Tex-İmport" MMC-nin "IVECO" markalı yük və xüsusi təyinatlı avtomobil istehsalı zavodlarının açılışında iştirak edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə "Kartuş Kimya" MMC-nin tikinti kimyəvilərinin istehsalı zavodunun açılışı oldu.

İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov dövlətimizin başçısına ölkəmizdəki sənaye zonaları və Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının fəaliyyəti barədə məlumat verdi.

Hazırda Azərbaycanda 9 sənaye parkı və 4 sənaye məhəlləsi var. Sənaye zonaları üzrə indiyədək ümumi investisiya həcmi 8,1 milyard manat olan 170 sahibkarlıq subyektinə rezident və ya qeyri-rezident statusu verilib. Sahibkarlar tərəfindən sənaye zonalarına 6,9 milyard manatdan çox investisiya yatırılıb və 10 min 600-dən artıq daimi iş yeri yaradılıb. Ötən müddətdə sənaye zonaları tərəfindən 16,2 milyard manatlıq məhsul satış həyata keçirilib, bunun da 5,2 milyard manatlıq hissəsi ixrac edilib.

Azərbaycan Prezidentinin 2011-ci ildə imzaladığı fərmanla yaradılan Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı ölkəmizdə ilk, Cənubi Qafqazda isə ən böyük sənaye parkıdır.

Azərbaycan və İran xalqlarının maraqlarına cavab verən tarixi səfər

Bakıda keçirilən Azərbaycan-İran danışıqlarının iqtisadi aspektlərinə dərinlən vaxtdan vaxtdan bu müzakirələrin siyasi tərəflərinə diqqət yetirmiş olsaq belə, müəyyən məqamları qeyd etmək xüsusilə vacibdir. Dövlətimizin başçısı Azərbaycan-İran biznes-forumunda vurğuladı ki, Azərbaycanda dövlət xətti ilə bir çox infrastruktur layihələri həyata keçirilir. Ölkəmiz İran şirkətlərini bu layihələrdə iştirak etməyə dəvət edir: "Burada həm dəmir yolları, avtomobil yolları, kommunikasiya xətləri, elektrik xətləri - bütün bu layihələr bizdə bu gün əsas gündəlikdədir. Eyni zamanda erməni işğalından azad edilmiş ərazilərdə hazırda geniş quruculuq işləri gedir. Biz kəndləri, şəhərləri, demək olar ki, sıfırdan qururuq. Çünki işğal dövründə Ermənistan bizim bütün şəhər və kəndlərimizi yerlə yeksan etmişdir. Ona görə orada böyük iş imkanları yaradılır və istərdim ki, İrandan, bizim dost, qardaş ölkədən olan biznesmenlər bu istiqamətdə də işləsinlər".

Azərbaycan-Aİ əlaqələrində dönüş yaranır

Azərbaycan uzun illərdir Aİ-nin enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayır. Bu məsələ Kaya Kallasın səfəri zamanı bir daha gündəmə gəldi. Eyni zamanda vacib geosiyasi məkanda yerləşən Azərbaycan nəqliyyatı kimi də Avropa İttifaqı üçün cəlbedici tərəfdaşdır. Bu cəlbedicilik gətirdikcə daha da artır. Görüşdə bir daha ən nəhəng enerji layihəsi olan "Cənub qaz dəhlizi"nin roluna, Azərbaycanın Avropanın 10 ölkəsinin, o cümlədən Avropa İttifaqının 8 üzvünü qazla təchiz etdiyi xüsusi vurğulandı. Cənab Prezident də qeyd etdi ki, Azərbaycan qaz təchizatının coğrafi əhatəsinə görə Avropa məkanını qazla təmin edən ilk ölkələrdən biridir. Kaya Kallas Avropa İttifaqının, eyni zamanda Cənubi Qafqaz regionunda davamlı sabitliyin təmin olunmasında maraqlı olduğunu bildirdi. Məlumdur ki, Avropa İttifaqında bəzi qərəzli dairələr münasibətlərin inkişafında yox, əlaqələri zədələmək istiqamətində çoxsaylı addımlar atıb.

Azərbaycan yaxın dostu və etibarlı tərəfdaşı olan İsrail ilə münasibətlərin genişlənməsinə xüsusi əhəmiyyət verir

İsrail Dövlətinin Prezidenti zati-aliləri cənab İsxak Hersoqa

Hörmətli cənab Prezident.

İsrail Dövlətinin milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Sizə və Sizin simanızda bütün xalqınıza öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından ən səmimi təbriklərimi və xoş arzularımı çatdırıram.

Azərbaycan ilə İsrail arasında mövcud olan dostluq əlaqələrinin və əməkdaşlığın yüksək səviyyəsi xalqlarımızın tarixi bağlılığının, bir-birinə bəslədiyi hörmətin və rəğbətin bariz ifadəsidir. Qarşılıqlı etimad və dəstək kimi möhkəm təməllər üzərində qurulmuş Azərbaycan-İsrail dövlətlərarası münasibətlərinin dinamik və hərtərəfli inkişaf etməsi məmnunluq doğurur.

Azərbaycan yaxın dostu və etibarlı tərəfdaşı olan İsrail ilə münasibətlərin genişlənməsinə xüsusi əhəmiyyət verir. Bu gün ölkələrimiz iqtisadiyyat, ticarət, müdafiə, humanitar və digər sahələrdə səmərəli qarşılıqlı fəaliyyət göstərirlər. Cari ilin yanvarında Davosda Sizinlə görüşümüzü, apardığımız fikir mübadiləsini və müzakirələri ən xoş təəssürlərlə xatırlayıram.

İnanıram ki, Azərbaycan ilə İsrail arasındakı önəmli dostluq münasibətləri, bir sıra mühüm sahələrdə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığımız xalqlarımızın mənafelərinə uyğun olaraq birgə söylərimizlə qarşıdakı dövrdə də yüksələn xətt üzrə inkişaf edəcək və daha da möhkəmlənəcəkdir.

Belə bir bayram günündə Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, işlərinizdə uğurlar, dost İsrail xalqına sülh, əmin-amanlıq və rifah diləyirəm.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 aprel 2025-ci il

Ali missiya

Azərbaycan Qlobal Cənubla Qlobal Şimal arasında effektiv dialoqu inkişaf etdirmək üçün körpü rolunu oynayır

Bakıda təsis olunan Qlobal Cənub QHT Platforması Asiya, Afrika, Latin Amerikası, Okeaniya bölgələrini - dünya ölkələrinin üçdəiki hissəsini əhatə edən Qlobal Cənubun vətəndaş cəmiyyətinin həyatında əlamətdar hadisə hesab olundu. Platformanın yaradılması təşəbbüsü ilə 2024-cü ilin noyabrında - COP29 çərçivəsində Azərbaycan Milli QHT Forumu çıxış edib. Təşəbbüs qısa müddətdə beynəlxalq rezonans doğurub. Nəticədə COP29 QHT Koalisiyası Azərbaycan Milli QHT Forumu qarşısında bu platformanın təsisatlandırılmasına dair məsələ qaldırıb. Azərbaycan QHT-lərinin təşəbbüsü ilk dəfə dünya miqyasında belə bir global dəstək qazanıb.

Forumun ilk günü Prezident İlham Əliyevin tədbir iştirakçılarında müraciəti ilə yadda qaldı. Müraciətin ünvanlanması həm Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatı dövründəki sədrliyinin layiqli davamı, həm də Azərbaycanın vətəndaş cəmiyyətinə, ölkə rəhbərinin etimadı və inamı kimi qiymətləndirilməlidir.

Ümumiyyətlə, Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi dövründə yeni və ədalətli dünya nizamı üçün gərgin fəaliyyəti, irəli sürdüyü mühüm təşəbbüslər, COP29 zamanı "Bakı dönüşü"nin əldə olunması Qlobal Cənubda ölkəmizə böyük rəğbət yaradıb.

İstehsalda qeyri-neft sektorunun payı sürətlə artır

Prezident İlham Əliyev Qusar rayonunda bağçılıq və soyuducu anbar kompleksinin fəaliyyəti ilə tanış olub və Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında bir sıra müəssisələrin açılışını edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 30-da Qusar rayonunda "İsmikhanlı" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin (MMC) bağçılıq və soyuducu anbar kompleksi ilə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov dövlətimizin başçısına kompleksin fəaliyyəti barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, cəmiyyət tərəfindən Qusarda 330, Ağsuda isə 30 hektar ərazidə ən son texnologiyalar əsasında intensiv bağlar salınıb. Hazırda burada 230 hektar sahədə alma, 35 hektarda armud, 26 hektarda şaftalı, 21 hektarda nektarin, 18 hektarda isə gilas ağacları əkilib. Bu cür bağların salınması kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlardan maksimum səmərəli istifadəyə və yüksək məhsuldarlıq əldə etməyə imkan verir.

Burada yetişdirilən meyvələrin satış və ixrac prosesi ilboyu davam etdirilir. Məhsullar yerli bazara çıxarılmaqla yanaşı, Qətər, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri və Rusiyaya ixrac olunur.

Bağlarda aqrotexniki işlərin daha dəqiq və səmərəli görülməsi məqsədilə Türkiyə, İtaliya və İspaniyadan mütəxəssislər cəlb olunub. Burada yüksək qonaqlılıq malik damcı suvarma texnologiyasından istifadə olunur ki, bu da həm ekoloji davamlılığı təmin edir, həm də su itkisinin qarşısını alır. Təsərrüfatın texnika parkı dünyanın aparıcı şirkətlərinin müasir avadanlıqları ilə təchiz olunub.

Soyuducu anbar kompleksi 2023-cü ilin oktyabrında istifadəyə verilib. Kompleks 8 min 700 ton tutuma malik soyuducu meyvə anbarından, çeşidləmə və paketləmə sahəsindən, material anbarından, hazır məhsul və yükləmə hissələrindən ibarətdir. Soyuducu anbar hər biri 300 ton tutuma malik 29 soyutma kamerası ilə təchiz edilib.

Çeşidləmə sahəsində quraşdırılan müasir avadanlıq vasitəsilə meyvələr rənginə, formasına və ölçüsünə görə çeşidlənir ki, bu da məhsulların bazar tələblərinə uyğun paketlənməsini təmin edir. Çeşidləmə sahəsində həmçinin saatda mindən çox qatlama və yapışdırma gücünə malik avadanlıq vasitəsilə qablaşdırma qutuları hazırlanır.

Layihə dəyəri 18 milyon manat olan "İsmikhanlı" bağçılıq və soyuducu anbar kompleksində 270 nəfər daimi, 400 nəfər isə mövsümi işlə təmin olunub. Layihənin reallaşmasına İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən 3,3 milyon manat güzəştli kredit ayrılıb. Müəssisə avadanlıqların idxalı zamanı gömrük və vergi güzəştlərindən yararlanıb.

İstehsalda qeyri-neft sektorunun payı sürətlə artır

Prezident İlham Əliyev Qusar rayonunda bağçılıq və soyuducu anbar kompleksinin fəaliyyəti ilə tanış olub və Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında bir sıra müəssisələrin açılışını edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprel 30-da Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında olub, "Kartas Kimya" MMC-nin tikinti kimyəvilərinin və "Az-Tex-İmport" MMC-nin "IVECO" markalı yük və xüsusi təyinatlı avtomobil istehsal zavodlarının açılışında iştirak edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə "Kartas Kimya" MMC-nin tikinti kimyəvilərinin istehsalı zavodunun açılışı oldu.

İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov dövlətimizin başçısına ölkəmizdəki sənaye zonaları və Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının fəaliyyəti barədə məlumat verdi.

Hazırda Azərbaycanda 9 sənaye parkı və 4 sənaye məhəlləsi var. Sənaye zonaları üzrə indiyədək ümumi investisiya həcmi 8,1 milyard manat olan 170 sahibkarlıq subyektinə rezident və ya qeyri-rezident statusu verilib. Sahibkarlar tərəfindən sənaye zonalarına 6,9 milyard manatdan çox investisiya yatırılıb və 10 min 600-dən artıq daimi iş yeri yaradılıb. Ötən müddətdə sənaye zonaları tərəfindən 16,2 milyard manatlıq məhsul satışı həyata keçirilib, bunun da 5,2 milyard manatlıq hissəsi ixrac edilib.

Azərbaycan Prezidentinin 2011-ci ildə imzaladığı fərmanla yaradılan Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı ölkəmizdə ilk, Cənubi Qafqazda isə ən böyük sənaye parkıdır.

Ərazisi 613 hektar olan parkda neft-kimya və digər prioritet sənaye sahələri üzrə rəqəbatqabiliyyətli məhsulların istehsalı və emalı müəssisələri fəaliyyət göstərir. Burada ümumi investisiyalarının həcmi təqribən 6 milyard manatdan artıq olan 39 sahibkarlıq subyektinə rezidentlik statusu verilib ki, onlardan da 24-ü artıq fəaliyyət göstərir. Bu gün iki zavodun istifadəyə verilmə-

si ilə burada fəaliyyət göstərən müəssisələrin sayı 26-ya çatıb. İndiyədək parkın rezidentləri tərəfindən ümumilikdə təxminən 14 milyard manatlıq məhsul satışı həyata keçirilib ki, onun da təqribən 5 milyard manatlıq hissəsi ixracat payına düşür. Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında 2025-ci ilin birinci rübü ərzində ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə istehsal 14,2 faiz, ixrac isə 17,2 faiz artıb. Hazırda burada 6 mindən çox insan daimi işlə təmin olunub. Parkda istehsal olunan məhsullar 70-dən çox ölkəyə ixrac edilir.

Tikinti kimyəvilərinin istehsalı zavodu ilə bağlı bildirildi ki, "Kartas Kimya" MMC-yə 2022-ci ilin iyulunda Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının rezidenti statusu verilib. Təməli 2023-cü ildə dövlətimizin başçısı tərəfindən qoyulan zavodun tikintisi üçün 2,5 hektar ərazi ayrılıb.

Türkiyənin qabaqcıl avadanlıqları ilə təchiz olunan müəssisədə məhsul çeşidləri üzrə 7 istehsal xətti qurulub. Zavodun ümumi illik istehsal həcmi 295 min ton təşkil edir. Məhsul istehsalında istifadə edilən əsas xammal ölkədaxili resurslar hesabına təmin olunur. Yeni zavodun fəaliyyətə başlaması məhsul çeşidinin artırılması ilə yanaşı, daha əvvəl istehsal olunan məhsulların istehsalını təmin edərək idxalı əvəzləyəcək. Bununla yanaşı, məhsulların Türkiyə, Özbəkistan, Qazaxıstan, Türkmənistan, Rusiya və Gürcüstana ixracı nəzərdə tutulur.

Dövlətimizin başçısı zavodu işə saldı.

Burada sement əsası quru qarışıqlar, su izolyasiya, döşəmə materialları, sement üyüdücü qatlıqları, beton qatlıqları və onun əsas xammalı istehsal olunacaq.

Zavodda hazırda 102 nəfər işlə təmin edilib. Növbəti mərhələdə isə işçilərin sayının 245 nəfərə çatdırılması nəzərdə tutulur.

Layihənin investisiya tutumu 25 milyon manat təşkil edir. İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən müəssisəyə 6 milyon manat güzəştli kredit verilib. Müəssisə rezidentlərə verilən güzəştlərdən də yararlanıb.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev həmçinin "Az-Tex-İmport" MMC-nin "IVECO" markalı yük və xüsusi təyinatlı avtomobil istehsalı zavodunun açılışında iştirak etdi.

"Az-Tex-İmport" MMC 2022-ci ilin aprelində Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının rezidenti kimi qeydiyyatdan alınıb. Bu müəssisənin təməli də elə həmin il dövlətimizin başçısı tərəfindən qoyulub.

Müəssisə İtaliyanın "IVECO" markalı yük və xüsusi təyinatlı avtomobillərinin yığımını həyata keçirəcək. Layihənin ikinci mərhələsində avtomobillərin kuzalarının istehsalı da nəzərdə tutulur. Zavodda ildə 100 ədəd yük avtomobili və xüsusi texnika, 300 ədəd kuzaya istehsal olunacaq. Hər iki mərhələ üzrə müəssisədə 150 yeni iş yerinin yaradılması planlaşdırılır. Artıq layihənin birinci mərhələsi üzrə 96 nəfər işlə təmin edilib.

Dövlətimizin başçısı müəssisəni işə saldı.

Zavodda istehsal ediləcək məhsulların daxili bazarda satılması ilə yanaşı, xarici bazarlara çıxarılması da nəzərdə tutulur. "Az-Tex-İmport" MMC də Sumqayıt Sənaye Parkının rezidentlərinə verilən bütün vergi və gömrük güzəştlərindən faydalanıb.

Ümumi investisiya dəyəri 19,2 milyon manatdan çox olan layihə Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında 4 hektar ərazini əhatə edir.

Yeni müəssisələrin fəaliyyətə başlaması ölkəmizdə qeyri-neft sektorunun inkişafını sürətləndirəcək, ölkənin ixrac coğrafiyasını genişləndirəcək, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsini sürətləndirəcək, məşğulluğun artırılmasına mühüm töhfə verəcək.

"Azərbaycan Respublikası Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 13 yanvar tarixli 724 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. "Azərbaycan Respublikası Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 13 yanvar tarixli 724 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 1, maddə 46 (Cild I); 2024, № 6 (I kitab), maddə 651) dəyişiklik təsdiq edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 aprel 2025-ci il

"Müdafiəçilərə, tərcüməçilərə, mütəxəssislərə və ekspertlərə ödənilməli olan məbləğlərin miqdarı haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2001-ci il 1 fevral tarixli 31 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 141

Bakı şəhəri, 28 aprel 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 9 iyun tarixli 904-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə məsələləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 22 yanvar tarixli 265 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 26 iyul tarixli 2250 nömrəli Fərmanının 2.1-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

"Müdafiəçilərə, tərcüməçilərə, mütəxəssislərə və ekspertlərə ödənilməli olan məbləğlərin miqdarı haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2001-ci il 1 fevral tarixli 31 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 2, maddə 110 (Cild I) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

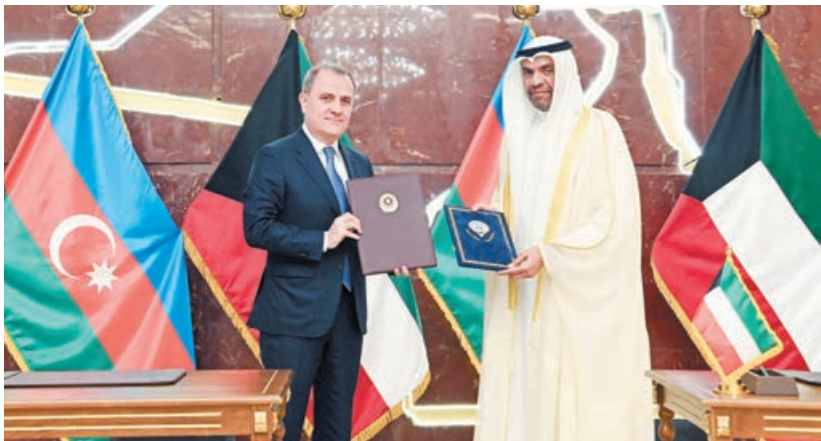
- Adına "Müdafiəçilərə" sözündən sonra "(vəkillərə)" sözü əlavə edilsin.
- 1-ci hissəyə "maddələrində" sözündən sonra "və Azərbaycan Respublikası Mülki Prosessual Məcəlləsinin 67-1.1-ci və 67-1.2-ci maddələrində" sözləri əlavə edilsin və həmin hissədə "6 manat" sözləri "11 (on bir) manat" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 4-cü hissəyə "əsaslandırılmış qərarı" sözlərindən sonra "və ya məhkəmənin əsaslandırılması qərarı" sözləri əlavə edilsin.
- 5-ci hissədən ", həmçinin mülki işlər" sözləri çıxarılsın.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan və Küveyt arasında Əməkdaşlıq üçün Birgə Komissiya'nın 3-cü iclasının yekunlarına dair Birgə Bəyannamə imzalanıb

Azərbaycanla Küveyt arasında ikitərəfli əlaqələrin gücləndirilməsi üzrə qarşılıqlı öhdəliklər çərçivəsində, bir tərəfdən Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov, digər tərəfdən Küveyt Dövlətinin xarici işlər naziri Abdullah Əli Əl-Yəhyanın sədrliyi və hər iki ölkənin nümayəndələrinin iştirakı ilə aprelin 30-da Küveytdə Azərbaycan Respublikası və Küveyt Dövləti arasında Əməkdaşlıq üçün Birgə Komissiya'nın 3-cü iclası keçirilib.

Bu barədə AZƏRTAC-a Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, iclasın əsas məqsədi Azərbaycanla Küveyt arasında ikitərəfli münasibətlərin bütün səviyyələrdə gücləndirilməsi və möhkəmləndirilməsi olub. Bu münasibətlər qarşılıqlı hörmət və maraqlara, eləcə də qarşılıqlı əhəmiyyət kəsb edən məsələlər üzrə əlaqələndirmə işinin təşkilinə əsaslanır. İki ölkənin hökumətləri arasında mövcud olan Əməkdaşlıq üçün Birgə Komissiya müştərek iqtisadi prioritetlərin və uzunmüddətli əməkdaşlığın gücləndirilməsi istiqamətində davamlı dialoq platformasını təşkil edir.

Azərbaycan və Küveyt tərəfi iki dost ölkə arasında əlaqələrin uzunmüddətli inkişafını, qarşılıqlı maraq kəsb edən sahələrdə, xüsusilə enerji, ticarət, investisiya, infrastruktur, yüksək texnologiyalar, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı, qida təhlükəsizliyi, təhsil, səhiyyə, turizm, media və idman sahələrində əməkdaşlığın gücləndirilməsi üçün ortaq baxışların mövcudluğunu, eləcə də ikitərəfli əlaqələrin möhkəmləndirilməsi istiqamətində konkret addımların atılmasının və işlə-

rin koordinasiyasının əhəmiyyətini vurğulayıblar.

Komissiya əlavə tədbirlərin görülməsi vasitəsilə ticarət dövryyəsinin artırılması, iqtisadi əməkdaşlığın inkişafına nail olmaq, müştərek sənaye və texnologiya təşəbbüslərinə dəstək vermək, Azərbaycan və Küveyt arasında ticarət mübadiləsinin asanlaşdırılması üçün logistik xidmətləri təkmilləşdirmək barədə razılığa gəlib. Komissiya həmçinin enerji sfərində, o cümlədən neft və qaz sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi imkanlarını müzakirə edib, iqtisadi resursların uzunmüddətli diversifikasiyasına dəstək verən təmiz enerji layihələri üzrə birgə təşəbbüslərin müəyyən edilməsinin əhəmiyyətini qeyd edib.

Küveyt tərəfi Azərbaycan tərəfini BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına (COP29) uğurlu evsahibliyinə görə təbrik edib, bütün dünyadan gənişləyən nümayəndələrin iştirakı ilə Azərbaycanın belə mühüm beynəlxalq tədbirə evsahibliyi etməsinin onun bey-

nəlxalq səviyyədə xüsusi yerinin və qabaqcıl rolunun göstəricisi olduğunu vurğulayıb, habelə konfransın uğuru üçün ölkələri şəraitin yaradılması istiqamətində təşkilatçılıq tədbirlərini alqışlayıb. Tərəflər çoxtərəfli tərəfdaşlıq müstəvisində müxtəlif beynəlxalq forumlarda əməkdaşlığı və qarşılıqlı dəstəyi yüksək qiymətləndiriblər.

Azərbaycan-Körfəz əməkdaşlığı müstəvisində, Azərbaycan Körfəz Əməkdaşlıq Şurasının cari sessiyasına sədrlik edən Küveytin söylərini yüksək qiymətləndirib. Tərəflər sözügedən məsələlər çərçivəsində əməkdaşlıq və 2024-2028-ci illər üzrə Körfəz Əməkdaşlıq Şurası-Azərbaycan Respublikası birgə iş planını həyata keçirmək niyyəti ilə çıxış ediblər.

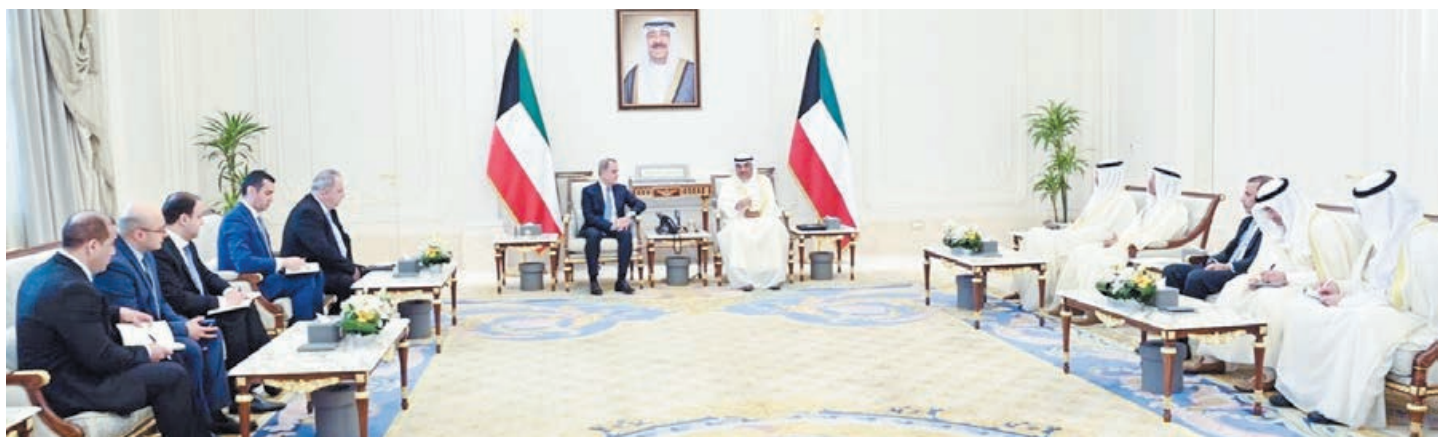
Regional və beynəlxalq müstəvidə diqqət tələb edən bir çox məsələlər nəzərdən keçirilib, beynəlxalq təhlükəsizlik və sülhə nail olmaq istiqamətində fəaliyyətə dəstək göstərməyin əhəmiyyəti, münaqişələrin BMT nizamnaməsi və beynəlxalq hüququn prin-

siplərinə uyğun olaraq həllinin vacibliyi vurğulanıb. Azərbaycan və Küveytin bir-birinin suverenliyini, ərazi bütövlüyünü dəstəkləməklə bağlı öhdəliklərinə sadıq olduqları bir daha diqqətə çatdırılıb.

Eyni gündə keçiriləcək Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Küveyt Dövləti Hökuməti arasında Əməkdaşlıq üçün Birgə Komissiya'nın 3-cü iclasının ölkələrimiz arasında müxtəlif sahələr üzrə praktiki əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi üzrə səmərəli nəticələr verəcəyinə dair inanım ifadə edilib.

BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) zamanı qarşılıqlı əməkdaşlıqdan məmnunluq ifadə edilib.

Azərbaycanın xarici işlər naziri Küveytin Vəliəhdi ilə beynəlxalq təhlükəsizlik məsələlərini müzakirə edib

Aprelin 30-da Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Küveyt Dövlətinə rəsmi səfəri çərçivəsində bu ölkənin Vəliəhdi Şeyx Sabah Xəlil əl-Həməd əl-Sabah ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüş zamanı Azərbaycan-Küveyt ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlığının müxtəlif aspektləri, regional və beynəlxalq təhlükəsizlik məsələləri müzakirə edilib.

İki ölkə arasında mövcud siyasi dialoqun səviyyəsindən məmnunluq ifadə edilib, ali və yüksək səviyyəli səfər və təmasların daha da artırılmasının əhəmiyyəti vurğulanıb. Xarici İşlər nazirlikləri arasında baş tutan siyasi məsləhətləşmələrin əməkdaşlıq üçün potensial sahələrin müəyyən olunması baxımından faydalı olduğu diqqətə çatdırılıb.

Regional və beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən BMT,

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT), Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olunub, Azərbaycanın növbəti ildə İƏT-ə sədrliyi çərçivəsində birgə fəaliyyət məsələlərindən bəhs edilib.

Vəliəhd Şeyx Sabah Xəlil əl-Həməd əl-Sabah BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) zamanı ölkəmizə səfərinə və Prezident İlham Əliyev ilə baş tutan görüşünü xatırlayaraq, aparılan müzaki-

rələr zamanı ölkələrimiz arasında xüsusilə iqtisadiyyat, ticarət, enerji təhlükəsizliyi, turizm kimi istiqamətlər üzrə əməkdaşlığın inkişafı məsələlərinə vurğu edildiyini diqqətə çatdırıb.

Bu baxımdan Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Küveyt Dövləti Hökuməti arasında Birgə Komissiya'nın keçiriləcək iclasının vacibliyi qeyd olunub.

Görüşdə həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

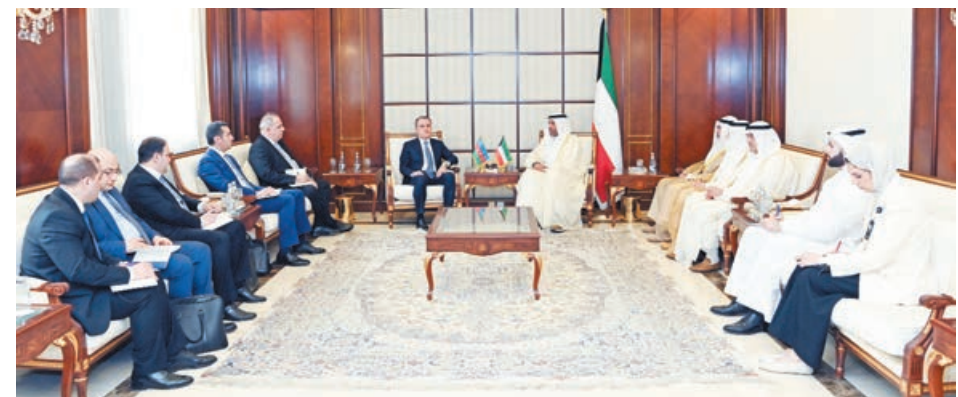
Ceyhun Bayramov küveytli həmkarını Azərbaycanın humanitar minatəmizləmə fəaliyyəti barədə məlumatlandırıb

Aprelin 30-da Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Küveyt Dövlətinə rəsmi səfəri çərçivəsində bu ölkənin xarici işlər naziri Abdullah Ali Al-Yahya ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə Azərbaycan-Küveyt əməkdaşlığının siyasi, iqtisadi, ticarət, investisiyalar, enerji, nəqliyyat, kommunikasiyalar, humanitar aspektləri, turizm əlaqələrinin inkişafı, Yaxın Şərqdə mövcud təhlükəsizlik vəziyyəti, habelə postmünaqişə dövründə regional reallıqlar müzakirə olunub.

Ölkələrimiz arasında mövcud dostluq və qardaşlığın tarixi, mədəni və dini ortaqlıqlara əsaslandığı, hər iki ölkənin liqderləri arasında mövcud siyasi dialoqla daha da möhkəmləndiyi vurğulanıb.

Eyni gündə keçiriləcək Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Küveyt Dövləti Hökuməti arasında Əməkdaşlıq üçün Birgə Komissiya'nın 3-cü iclasının ölkələrimiz arasında müxtəlif sahələr üzrə praktiki əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi üzrə səmərəli nəticələr verəcəyinə dair inanım ifadə edilib.

Hər iki ölkənin yerləşdiyi coğrafi mövqenin nəqliyyat və kommunikasiyalar üzrə əməkdaşlığın inkişafına şərait yaratdığı qeyd edilib.

Regional və beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində sərgilənən qarşılıqlı dəstək və həmrəylik, bir-birinin ərazi bütövlüyü və suverenliyinə hörmətin təqdirəlayiq olduğu vurğulanıb. Bu çərçivədə digər beynəlxalq təşkilatlarla yanaşı, Körfəz Əməkdaşlıq Şurası ilə geniş əməkdaşlıq perspektivlərindən bəhs olunub.

BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) zamanı qarşılıqlı əməkdaşlıqdan məmnunluq ifadə edilib.

də olunub, iqlim dəyişmələri ilə mübarizə sahəsində gələcək birgə təşəbbüslər və mümkün sayələr nəzərdən keçirilib.

Ceyhun Bayramov həmçinin qarşı tərəfi postmünaqişə dövründə bölgədə mövcud vəziyyət və reallıqlar, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə aparılan genişmiqyaslı bərpa və quruculuq işləri, habelə humanitar minatəmizləmə fəaliyyəti barədə ətraflı məlumatlandırıb.

Azərbaycan-Ermənistan normalaşma prosesi, mövcud çətinlik və çağırışlardan ətraflı bəhs olunub.

Görüş zamanı həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

İsrail səfiri: "Azərbaycanda hər kəs azad və xoşbəxt yaşayır"

İsrail Dövlətinin Azərbaycanı yeni təyin olunmuş səfiri Ronen Kraus "İsraildə Azərbaycan Evi" diaspor qurumunun, İsraildəki Dağ Yəhudilərinin Koordinasiya Mərkəzinin və Akko şəhəri Dağ Yəhudiləri İcmasının qonağı olub.

"İsraildə Azərbaycan Evi"ndən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, görüş Azərbaycan və İsrail arasında ictimai-siyasi əlaqələrin möhkəmləndirilməsi, hər iki xalq və dövlət arasında dostluq, müttəfiqlik və qardaşlıq münasibətlərinin daha da dərinləşdirilməsinə həsr olunmuş "dəyirmi masa" formatında keçirilib.

Akko şəhəri Dağ Yəhudiləri İcmasının sədri Nexamiya Şirin Mixaeli Azərbaycan və yəhudi xalqları arasında min illərə dayanan dostluq və qardaşlıq münasibətlərindən bəhs edib. O deyib: "Azərbaycan dünyada yeganə ölkədir ki, burada heç zaman antisemitizm halları müşahidə olunmayıb, yəhudilərə yanaşı, bütün millətlərin nümayəndələri azad və xoşbəxt şəkildə yaşayırlar. Bütün inanclar bu ölkədə azaddır. Xüsusilə Azərbaycan və yəhudi xalqları min illərdir qohumlaşmış və qardaşlaşmış xalqlardır. Ən çətin dövrlərdə belə bir-birina dayaq olublar və bu münasibətlər əsrlərin sinəindən keçmiş qardaşlıq nümunəsidir".

Onun sözlərinə görə, Azərbaycanda insan hüquqları, beynəlxalq qanunlar, fundamental azadlıqlar və dini etiqad azadlığı yüksək səviyyədə qorunur. Bu baxımdan Azərbaycan bütün dünyaya nümunə ola biləcək bir ölkədir. Azərbaycandakı tolerantlıq və multikulturalizm ənənələri dünya miqyasında nadir rast gəlinən bir dəyərdir.

İsrail müdafiə nazirinin müşaviri, Dağ Yəhudilərinin Parlament Lobbisinin baş direktoru, Qafqaz Yəhudilərinin Ümumi İsrail Birliyinin sədri, Ümumdünya Dağ Yəhudiləri Konqresinin vitse-prezidenti Pavel Elizarov qeyd edib ki, Azərbaycan İsrailə ən yaxın və doğma ölkədir. Hazırda hər iki ölkə arasında qardaşlıq münasibətləri hökm sürür. Dünyada Azərbaycan və İsrail qədr birinə yaxın ölkə tapmaq çətin-dir. Azərbaycan xalqı da İsrail xalqı üçün doğma və əzizdir. Yəhudilərə göstərilən hörmət

İsrail müdafiə nazirinin müşaviri, Dağ Yəhudilərinin Parlament Lobbisinin baş direktoru, Qafqaz Yəhudilərinin Ümumi İsrail Birliyinin sədri, Ümumdünya Dağ Yəhudiləri Konqresinin vitse-prezidenti Pavel Elizarov qeyd edib ki, Azərbaycan İsrailə ən yaxın və doğma ölkədir. Hazırda hər iki ölkə arasında qardaşlıq münasibətləri hökm sürür. Dünyada Azərbaycan və İsrail qədr birinə yaxın ölkə tapmaq çətin-dir. Azərbaycan xalqı da İsrail xalqı üçün doğma və əzizdir. Yəhudilərə göstərilən hörmət

İsrail müdafiə nazirinin müşaviri, Dağ Yəhudilərinin Parlament Lobbisinin baş direktoru, Qafqaz Yəhudilərinin Ümumi İsrail Birliyinin sədri, Ümumdünya Dağ Yəhudiləri Konqresinin vitse-prezidenti Pavel Elizarov qeyd edib ki, Azərbaycan İsrailə ən yaxın və doğma ölkədir. Hazırda hər iki ölkə arasında qardaşlıq münasibətləri hökm sürür. Dünyada Azərbaycan və İsrail qədr birinə yaxın ölkə tapmaq çətin-dir. Azərbaycan xalqı da İsrail xalqı üçün doğma və əzizdir. Yəhudilərə göstərilən hörmət

və ehtiram, xüsusilə Prezident İlham Əliyevin bu xalqa göstərdiyi diqqət və qayğı yüksək dəyərləndirilir. Bütün dünya Azərbaycan dövlətindən və Prezidentindən nümunə götürməlidir. Azərbaycandakı sabitlik və təhlükəsizlik Prezident İlham Əliyevin apardığı uzaqgörən siyasətin nəticəsidir.

Görüşdə digər çıxış edənlər də Azərbaycandakı tolerantlıq mühitindən danışıblar. Bildirilib ki, Azərbaycan və yəhudi xalqları əsrlər boyu qardaşlıq və məhribanlıq şəraitində yaşayıblar.

Daha sonra çıxış edən səfir Ronen Kraus 2011-ci ildə Bakıda İsrail səfirliyində müşavir kimi fəaliyyət göstərdiyi dövrü xatırlayaraq, Azərbaycan xalqının qonaqpərvərliyi və ali dəyərlərə sadıqlığından danışıb. Bildirib ki, bu ölkədə hər kəs azad və xoşbəxt yaşayır. O, ölkəmizdəki müsbət təəssüratlarını tədbir iştirakçıları ilə bölüşərək qeyd edib ki, həmin illərdə Azərbaycan xalqının insani keyfiyyətlərini yaxından müşahidə edib. Səfir əmin olduğunu bildirib ki, bundan sonra da Azərbaycan-İsrail münasibətləri yüksələn xətlə inkişaf edəcək.

Coxtərəfli, pragmatik xarici siyasət kursu yürüdən Azərbaycan beynəlxalq münasibətlər sisteminin bütün subyektləri ilə qarşılıqlı və bərabərhüquqlu əlaqələrin qurulmasını və inkişafını hədəfləyir. İndiyədək ölkəmiz bu istiqamətdə uğurlu siyasi-diplomatik fəaliyyət həyata keçirib. O da aydındır ki, sürətlə dəyişən beynəlxalq münasibətlər fonunda ortaya çıxan reallıqlar geostrateji güc mərkəzləri ilə siyasi-iqtisadi tərəfdaşlıq əlaqələrinə xüsusi diqqətlə yanaşmağı zəruri edir. Bu baxımdan Azərbaycanın Çin Xalq Respublikası ilə xüsusən son onillikdə yeni siyasi məzmun kəsb edən əlaqələri uğurlu xarici siyasətin mükəmməl nümunəsi hesab oluna bilər.

Bəşər sivilizasiyasının beşiklərindən biri

Qədim tarixə və zəngin mədəniyyətə malik olan Çin haqlı olaraq müasir sivilizasiyanın beşiklərindən biri sayılır. Əsrlər boyu çinlilər bəşəriyyətin inkişafına böyük töhfələr veriblər. İpöyi, farforu, barıtı, kağızı və digər faydalı məhsulları bəşəriyyətə bəxş edənlər möhz onlardır. Çinin tarixi abidələri möcüzələr hesab olunur, bir çox təbii mənzərələri füsunkarlığı ilə heyranedicidir. Böyük Çin səddi qədimdən bu ölkənin zamana tabe olmayan qiymətli simvolu hesab olunur və Yer üzündə kosmosdan müşahidə edilən yeganə abidədir.

Çindən danışarkən Konfutsi təliminə toxunmamaq mümkün deyil. Çünki konfutsiçilik həm siyasət, həm inzibati sistem, həm də iqtisadi və sosial proseslərin ali nizamlayıcısı - bir sözlə, tam çinli həyat tərzinin əsası, Çin sivilizasiyasının mahiyyətidir. İki min ildən artıq zaman ərzində konfutsiçilik çinlilərin şüur və hisslərini formalaşdırmış, onların etiqadlarına, psixologiyasına, davranışına, təfəkkürünə, qavrayışına, məişətinə və həyat tərzinə təsir etmişdir. Konfutsinin biliklərə, humanizmə və yüksək mədəni ideallar uğrunda mübarizəyə çağırışlarını çinlilərin onlarca nəslə üçün nəhəng təbiiyyətə əhəmiyyəti olmuşdur. Elə bu səbəbdən də bu fəlsəfi dünyagörüşü dünyada diqqətlə izlənilmişdir və bu gün də konfutsizm ümumbəşəri cazibəyə malikdir. Çin cəmiyyəti yüz illər boyu bu fəlsəfi təlimə mürciət etmiş və hərziqi yüksəliş dövrünə gəlib çıxmışdır. Bu gün Çin inkişafının əsas xüsusiyyətləri elmi inkişaf, sərbəst inkişaf, açıq inkişaf, sülhün inkişafı, qarşılıqlı əlaqə əsasında inkişaf və birgə inkişaf kimi məsələləri özündə ehtiva edir.

Bu gün Çin təkcə qədim tarixi, ənənələri, mədəniyyəti, ixtiraları ilə deyil, həm də müasir dünyada onun sürətlə inkişaf edən bir ölkə kimi diqqəti cəlb edir. Xüsusən son yarım əsrdə bu inkişaf dünyanın bütün başqa böyük ölkələrindən fərqli olaraq fasilə vermədən, təəccüb doğuran sürətlə davam edir. Ümumi daxili məhsul istehsalının həcminə görə hələ XX əsrin birinci yarısında geridə qalan, işğalla üzvləşən, yoxsallıq ilə seçilən yarımfəodal Çin indi dünya iqtisadiyyatının nəhəngi olan ABŞ-lə rəqəbətdədir.

Məhz Çin rəhbərliyinin uzaqgörən və müdrik siyasəti nəticəsində ölkə misilsiz nailiyyətlər əldə etmişdir. Güclü iqtisadi inkişaf, ölkədaxili sabitlik və təhlükəsizlik, əhalinin yüksələn rifahı bunun aydın göstəricisidir. Sürətli inkişafın əsas səbəblərindən biri də Çin hökumətinin tərəfdaşlıq üzvləşdiyi çətinliklərdən düzgün nəticə çıxarmasıdır.

2035-ci ilə qədər Çində yüksək-səviyyəli sosialist bazar iqtisadiyyatı sistemi tam formalaşacaq və daha da mükəmməlləşəcək, dövlət idarəçiliyi sistemi və imkanları müasirləşəcək. Bu da modernləşdirilmiş sosialist ölkənin tam qurulması üçün möhkəm zəmin yaradacaq.

Çin dövlətinin idarəçilik üsulu-nun və iqtisadi quruluşunun dünyada bənzəri yoxdur. Çinlilər bunu spesifik xüsusiyyətləri olan idarəçilik forması adlandırırlar. Bu ölkənin xarici siyasət doktrinasının əsasını başqa ölkələrin daxili işinə qarışmamaq və iqtisadi əlaqələri ikitərəfli qarşılıqlı, faydalı əməkdaşlıq çərçivəsində inkişaf etdirmək təşkil edir. Çin dövlətlərə böyük və kiçikliyinə, varlı və ya kasıb olmasına görə fərqli qaymır və bütün digər ölkələrlə münasibətlərdə vahid qarşılıqlı maraqlara söykənən mövqe nümayiş etdirir.

Onu da qeyd etmək yerinə düşər ki, ÇXP-nin Sədri Si Cinqin 2012-ci ildən ötən 13 il ərzində "Çin xarakterli sosializmi yeni inkişaf epoxası"na daxil etməyi bacaran müdrik liderdir. O, "Bir dövlət, iki sistem" konsepsiyasından çıxış edərək müs-

təqil siyasət aparır və dövlətinin milli maraqlarını ən yüksək səviyyədə qorumaq nümunəsini ortaya qoyur. Təqütblü dünya deyil, çoxqütblü dünya reallığını müdafiə edən Çin hegemon dövlət və dövlətlər koalisiyasını qəbul etmir. Həç bir hərbi bloka daxil olmamaq xəttinə sadıqdır. "Vahid Çin" ideyasına münasibətdə dövlətlərin davranışına adekvat olaraq tərəfdaşlarını, rəqiblərini və düşmənlərini müəyyən edir. "Yumşaq güc" idarəçilik meto-

Azərbaycan-Çin münasibətləri yeni mərhələdə: daha möhkəm dostluğa və daha güclü strateji tərəfdaşlığa doğru

dundan çıxış edərək beynəlxalq siyasəti davranışının konturlarını cızır.

Dostluğa və mehriban əməkdaşlığa söykənən Azərbaycan-Çin münasibətləri

Tarixin bütün mərhələlərində dünyada öz yeri, mövqeyi olan ölkə kimi diqqəti cəlb edən Çinlə Azərbaycan arasında əlaqələrin yaranması coğrafi uzaqlığa baxmayaraq, eramızdan əvvələ təsadüf edir. Qədim Azərbaycan dövlətləri beynəlxalq tranzit ticarəti yolunda yerləşdiyinə görə tarixi İpək yolu müəyyən əlaqələrin formalaşmasına əsas vəsülə olmuşdur. 2500 il əvvəl tarixi İpək yolu vasitəsilə Azərbaycan və Çin xalqları arasında mədəni və ticari əlaqələr formalaşmışdır. Bu tarixi bağlılıq da ilə deyil, həm də müasir dünyada onun sürətlə inkişaf edən bir ölkə kimi diqqəti cəlb edir. Xüsusən son yarım əsrdə bu inkişaf dünyanın bütün başqa böyük ölkələrindən fərqli olaraq fasilə vermədən, təəccüb doğuran sürətlə davam edir. Ümumi daxili məhsul istehsalının həcminə görə hələ XX əsrin birinci yarısında geridə qalan, işğalla üzvləşən, yoxsallıq ilə seçilən yarımfəodal Çin indi dünya iqtisadiyyatının nəhəngi olan ABŞ-lə rəqəbətdədir.

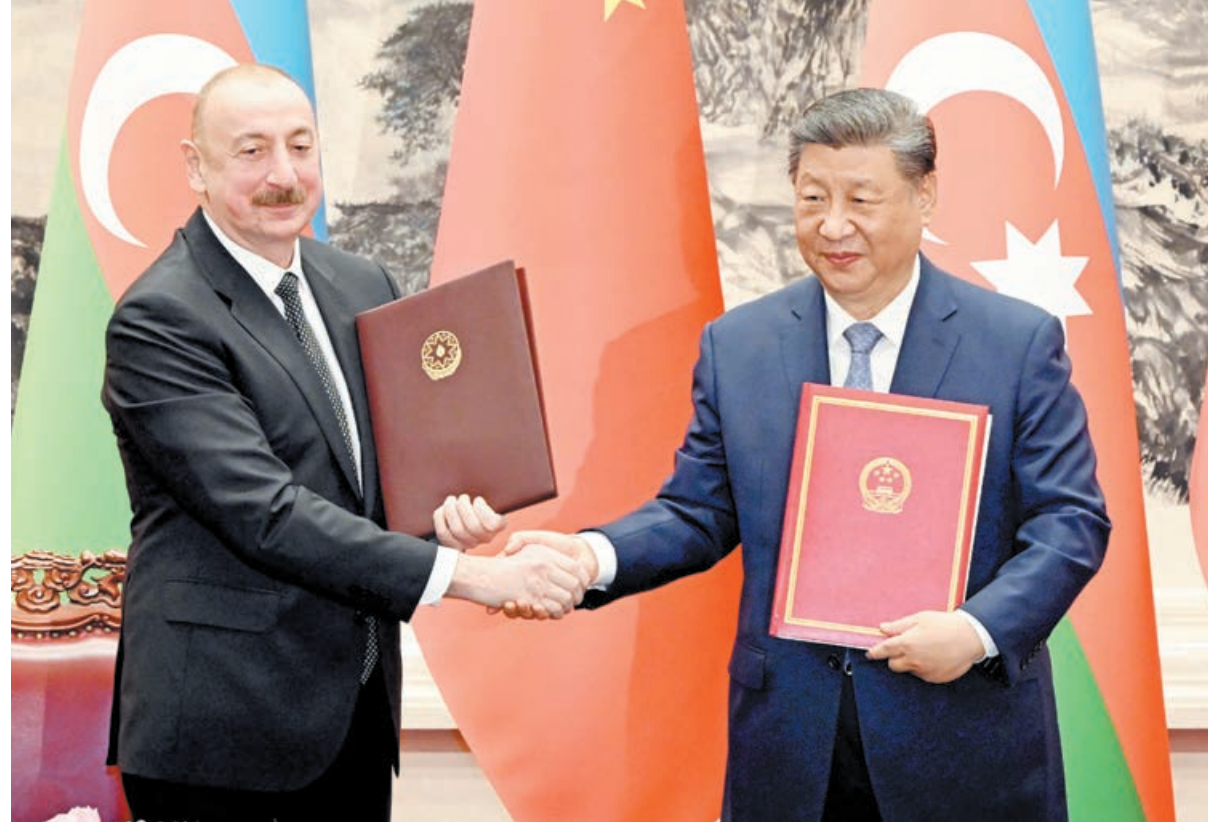
Bu gün Çin təkcə qədim tarixi, ənənələri, mədəniyyəti, ixtiraları ilə deyil, həm də müasir dünyada onun sürətlə inkişaf edən bir ölkə kimi diqqəti cəlb edir. Xüsusən son yarım əsrdə bu inkişaf dünyanın bütün başqa böyük ölkələrindən fərqli olaraq fasilə vermədən, təəccüb doğuran sürətlə davam edir. Ümumi daxili məhsul istehsalının həcminə görə hələ XX əsrin birinci yarısında geridə qalan, işğalla üzvləşən, yoxsallıq ilə seçilən yarımfəodal Çin indi dünya iqtisadiyyatının nəhəngi olan ABŞ-lə rəqəbətdədir.

Məhz Çin rəhbərliyinin uzaqgörən və müdrik siyasəti nəticəsində ölkə misilsiz nailiyyətlər əldə etmişdir. Güclü iqtisadi inkişaf, ölkədaxili sabitlik və təhlükəsizlik, əhalinin yüksələn rifahı bunun aydın göstəricisidir. Sürətli inkişafın əsas səbəblərindən biri də Çin hökumətinin tərəfdaşlıq üzvləşdiyi çətinliklərdən düzgün nəticə çıxarmasıdır.

2035-ci ilə qədər Çində yüksək-səviyyəli sosialist bazar iqtisadiyyatı sistemi tam formalaşacaq və daha da mükəmməlləşəcək, dövlət idarəçiliyi sistemi və imkanları müasirləşəcək. Bu da modernləşdirilmiş sosialist ölkənin tam qurulması üçün möhkəm zəmin yaradacaq.

Çin dövlətinin idarəçilik üsulu-nun və iqtisadi quruluşunun dünyada bənzəri yoxdur. Çinlilər bunu spesifik xüsusiyyətləri olan idarəçilik forması adlandırırlar. Bu ölkənin xarici siyasət doktrinasının əsasını başqa ölkələrin daxili işinə qarışmamaq və iqtisadi əlaqələri ikitərəfli qarşılıqlı, faydalı əməkdaşlıq çərçivəsində inkişaf etdirmək təşkil edir. Çin dövlətlərə böyük və kiçikliyinə, varlı və ya kasıb olmasına görə fərqli qaymır və bütün digər ölkələrlə münasibətlərdə vahid qarşılıqlı maraqlara söykənən mövqe nümayiş etdirir.

Onu da qeyd etmək yerinə düşər ki, ÇXP-nin Sədri Si Cinqin 2012-ci ildən ötən 13 il ərzində "Çin xarakterli sosializmi yeni inkişaf epoxası"na daxil etməyi bacaran müdrik liderdir. O, "Bir dövlət, iki sistem" konsepsiyasından çıxış edərək müs-

əməkdaşlıq, radio və televiziya, turizm sahəsində qarşılıqlı fəaliyyət həyata keçirən, ümumilikdə isə ikitərəfli münasibətlərin mühüm hüquqi-normativ bazasını yaradan 8 sənəd imzalanmışdır.

1994-cü ildə Çindən qayıdarkən Heydər Əliyev səfərin yekunlarını belə dəyərləndirib: "Çin Xalq Respublikasına səfərimiz böyük tarixi hadisədir. Çünki Çin ilə Azərbaycan arasında heç vaxt bu səviyyədə əlaqələr olmamışdır. Doğrudur, tarixən müəyyən əlaqələr, böyük İpək yolu və s. olmuşdu, xatırlayıyıq. İndi isə, təkrar edirəm, dövlətlərarası və münasibətlərin yaranması böyük siyasi hadisədir. İlk növbədə, Azərbaycan Respublikası üçün böyük hadisədir".

Fundamental məsələlərdə hər iki dövlətin və onun liderlərinin mövqeyi tam üst-üstə düşür. Azərbaycan "Vahid Çin" ideyasını qəbul etmişdir və onu həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli formatlarda dəstəkləmişdir. Çin isə artıq öz həllini tapmış Qarabağ məsələsində Azərbaycanın ədalətli mövqeyini daim dəstəkləmişdir. 2005-ci ildə imzalanan Birgə Bəyannamədə də göstərilir ki, Azərbaycan vahid Çin dövlətini tanıyır və Tayvan Çin ərazisinin ayrılmaz hissəsidir. Həmçinin Çin Azərbaycan suverenliyi və ərazi bütövlüyünü dəstəkləmiş, BMT Təhlükəsizlik Şurasının Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair müvafiq qətnamələrinə əməl edilməsinə çağırmışdır.

2005-ci ildə imzalanmış Birgə Bəyannamənin 9-cu maddəsində bildirilir: "Azərbaycan tərəfi təsdiq edir ki, dünyada yalnız bir Çin var, Çin Xalq Respublikasının hökuməti Çini təmsil edən yeganə qanuni dövlətdir, Tayvan isə Çin ərazisinin ayrılmaz hissəsidir". 11-ci maddədə isə Çin tərəfi Azərbaycan Respublikasının suverenliyi və ərazi bütövlüyünə dəstək verdiyini təsdiqləyir və BMT Təhlükəsizlik Şurasının Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair qətnamələrini əməl etməyi çağırır, bu münasibətin sülh yolu ilə həll edilməsinə tərəfdar olduğunu, beynəlxalq ictimaiyyətin bu istiqamətdə göstərdiyi səyləri dəstəklədiyini bildirir.

2015-ci ildə imzalanmış Birgə Bəyannamədə də tərəflərin bir-birinin problemlərinə ortaq yanaşması əksini tapıb. 2008-ci il martın 14-də Azərbaycan işğal olunmuş ərazilərindəki vəziyyətinə dair BMT Baş Məclisi tərəfindən qəbul olunan qətnamədə Çin Azərbaycanın lehinə səs verib, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəklədiyini bildirib və münasibətinin sülh yolu ilə həllinə tərəfdar olduğunu bildirib.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü daim dəstəkləyən Çin 2020-ci il sentyabrın 27-də - Vətən müharibəsi başlayanda da ədalətli mövqeyə ortaq qoymdu. Ən mühüm məqamlardan biri də odur ki, Çin artıq keçmişdə qalan Qarabağ müharibəsinin nəticələrini tanıyır.

Si CİNPİN: "Ölkələrimiz arasında dostluq və əməkdaşlıq münasibətləri üçün möhkəm təməl və geniş perspektivlər var"

Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan rəhbərlik etdiyi dövrdə Çinlə münasibətlər dinamik inkişaf etmiş, yeni əməkdaşlıq əlaqələri formalaşmışdır. Bu dövrdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Cinqinin siyasi iradəsi, onların dostluq münasibətləri iki ölkə arasında qarşılıqlı əlaqələrin inkişafının intensivləşməsi üçün əlverişli zəmin yaratmışdır. Dövlət başçılarının qarşılıqlı etimad və dostluq münasibətləri iki ölkə arasında münasibətlərin dinamikasına xüsusi impuls verir və müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın genişlənməsində xüsusi rol oynayır.

Xüsusən Prezident İlham Əliyevin Çinə 2005-ci ildə rəsmi, 2014-cü ildə işgüzar, 2015-ci ildəki dövlət səfərləri ölkələrimiz arasında əlaqələrin inkişafına və canlandırılmasına mühüm töhfələr verib. Prezident İlham Əliyevin 2015-ci ildə Çinə etdiyi dövlət səfəri zamanı imzalanmış 10 sənəd, Birgə Bəyannamə ikitərəfli münasibətlərimizin sonrakı dövrdə inkişafı üçün yeni imkanlar pəncərəsi açıb.

Həmin səfər zamanı Prezident İlham Əliyevə xitabən "Cənab Prezident Çin xalqının köhnə dostudur. Siz Çin-Azərbaycan münasibətlərinin inkişafı üçün daim səy göstərirsiniz", - deyən ÇXR-in Sədri Si Cinqin bildirmişdir: "Uzun illərdir ki, Çin ilə Azərbaycan hüquq bərabərliyi, qarşılıqlı fayda və qarşılıqlı hörmət ruhunda ikitərəfli əlaqələri inkişaf etdirir, həyatı əhəmiyyətli və ciddi rahatlıq doğuran məsələlərdə bir-birini qətiyyətlə dəstəkləyirlər. Siyasi sahədə qarşılıqlı etimad daim möhkəmlənir, çoxplanlı əməkdaşlıq fasiləsiz olaraq dərinləşir. Ölkələrimiz arasında dostluq və əməkdaşlıq münasibətləri üçün möhkəm təməl və geniş perspektivlər var".

Prezident İlham Əliyev də öz növbəsində Si Cinqinin dünya siyasətində oynadığı mühüm rol və Azərbaycanla olan xeyirxah münasibətinə toxunaraq demişdi: "Biz möhkəm münasibətlər bağlayırıq. Biz bir sıra sahələrdə dostlar və tərəfdaşları kimi əməkdaşlıq edirik. Mən bilərəm ki, siz bizim ölkəmizə xoş münasibət bəsləyirsiniz. Azərbaycanda sizə çox yaxşı tanıyırlar, dünyəviyashlı məsələlərdə oynadıqlarınız rola, həmçinin Azərbaycana xeyirxah münasibətinizə görə Sizi yüksək dəyərləndirirlər".

Azərbaycan Prezidentinin 2019-cu ilin aprel ayında Çinə səfəri zamanı bu ölkə ilə 820 milyon ABŞ dolları dəyərində daha 10 saziş imzalanmışdır. Bunlar Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı ərazisində şəkə istehsalı zavodunun qurulmasına,

Kürdəmir rayonunda 300 hektaradək sahədə müasir istixana kompleksinin tikintisinə, Quba, Xaçmaz və Göyçayda agro-logistik sənaye parklarının yaradılmasına, "Azərbaycan Digital HUB" proqramı çərçivəsində Asiya-Avropa telekommunikasiya dəhlizinin yaradılmasına, Trans-Xəzər Nəqliyyat Dəhlizi vasitəsilə Bakıya və Azərbaycan ərazisindən tranzit keçməklə digər ölkələrə 2500-dək konteynerin daşınmasına, Azərbaycan istehsalı olan şərab və digər spirtli içkilərin Çinə ixracına, Çinin Çendu şəhərində Azərbaycan Ticarət Evinin yaradılmasına dair sənədlərdir.

Xüsusilə vurğulanalyıq ki, 2019-cu il 25-27 aprel tarixlərində Pekində keçirilən 2-ci "Bir kəmə, bir yol" Beynəlxalq Əməkdaşlıq Forumunda Cənubi Qafqaz regionundan iştirak edən yeganə gövltə başçısı məhz cənab İlham Əliyev olmuşdu. Həmin səfər zamanı da keçirilən görüşdə Si Cinqin demişdi: "Cənab Prezident, Siz Çin xalqının çoxdankı dostusunuz, Çin-Azərbaycan münasibətlərinin və bütün sahələrdə əməkdaşlığın inkişafı üçün şəxsən daim səy göstərsiniz. Mən bunu yüksək qiymətləndirirəm və Sizinlə sıx əlaqə saxlamaya, ikitərəfli münasibətləri birlikdə sağlam məcrada inkişaf etdirməyə hazırəm". Bu fikir Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin şəxsiyyətinə, global siyasətə yerinə və roluna verilən önəmli qiymətin təzahürü idi.

Son illər iki ölkə arasında əlaqələrdə xüsusi canlanma yaşanır. Prezident İlham Əliyev 2023-cü ildə Çinin "China Media Group" media korporasiyasına verdiyi müşahidədə iki ölkə arasında münasibətlərin əla səviyyədə olduğunu vurğulamışdır: "Beynəlxalq gündəliyə aid təməl məsələləri götürsək görürük ki, bizim mövqələrimiz suverenlik, müstəqillik, ərazi bütövlüyü, digərlərinin daxili işlərinə qarışmamaq, iqtisadi əməkdaşlıq məsələlərində mövqələrimiz üst-üstə düşür. Biz qarşılıqlı ticarətin həcmünün artmasını görürük və böyük potensial xüsusilə göz qabağındadır. Ölkələrimizi gələcəkdə daha da birləşdirəcək meydana gələn yeni nəqliyyat marşrutlarını görürük. Bunun özü də regional təhlükəsizliyə və sabitliyə böyük töhfə olacaq".

Dövlətimizin başçısı həmçinin COVID-19 pandemiyası başlayan zaman peyvəndlərin ölkəmizə gətirilməsində Azərbaycanca yardım edən yeganə ölkənin Çin olduğunu xüsusi diqqətə çatdırmışdır.

Rəsmi Pekinin Cənubi Qafqazın lider dövləti olan Azərbaycan ilə siyasi, iqtisadi, mədəni əlaqələrə necə böyük önəm verdiyi ÇXR Sədri-nin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə ünvanlandığı məktublarında qeyd etdiyi fikirlərdə də əksini tapıb. Həmin fikirlərin ana xəttini Si Cinqinin Çin-Azərbaycan münasibətlərinin inkişafına böyük əhəmiyyət verməsi, dostluq və əməkdaşlıq

münasibətlərinin davamlı, uzunmüddətli inkişafı üçün Prezident Əliyevlə birlikdə çalışmağa hazır olmasıdır. Məsələn, Si Cinqinin 2023-cü ilin dekabrında Prezident İlham Əliyevə məktubunda Azərbaycan və Çinin dost və tərəfdaş ölkələr olması xüsusi vurğulanır. Çin lideri məktubunda iki ölkə arasında münasibətlərin qarşılıqlı etimada əsaslandığını qeyd edib, Azərbaycan Prezidentinin bu münasibətləri möhkəmləndirmək üçün səylərini gücləndirdiyini vurğulayıb.

Çin iqtisadi möcüzəsi

Dünya təcrübəsi göstərir ki, iqtisadi və siyasi islahatlar uzunmüddətli müvəffəqiyyətə bir proses kimi hər bir ölkənin həyatında özünəməxsusluğu ilə təcəssüm olunur. İslahatlarda radikal, dağıdıcı mövqeyi qəbul etməyən Den Syaopin sistemli yanaşmanın, müntəzəm dəyişikliklərin mərhələli həyata keçirilməsinin vacibliyini dərinlən əsaslandırdı. O, Qərb təcrübəsini in-

nyib. Yeni növ koronavirus pandemiyası səbəbindən inkişaf sürətində müəyyən azalmalar müşahidə edilə də, tezliklə artım tempi bərpa olunub. Belə ki, ölkədə ÜDM istehsalı 2020-ci ildə 2,2, 2021-ci ildə 8,4, 2022-ci ildə 3, 2023-cü ildə 5,2 faiz təşkil edib. 2024-cü ildə ölkədə ÜDM-in həcmi 5 faiz artaraq 134 trilyon 908 milyard 400 milyon yuan (18,4 trilyon ABŞ dolları) olub. Çin sənaye müəssisələrinin ümumi mənfəəti illik miqyasıdadə 5,8 faiz artıb.

Ötən il ölkədə taxıl istehsalının həcmi artaraq rekord həddə - 705,5 milyon tona çatıb. Nəticədə Çin 1,4 milyardlıq əhalisinin ərzaq təhlükəsizliyini etibarlı şəkildə təmin edib. Eyni fikirləri enerji təhlükəsizliyi ilə bağlı da söyləyə bilərik. Çin valyuta ehtiyatlarına görə dünyada liderdir. Ölkədə internet istifadəçilərinin sayı 1,03 milyard nəfərə çatmışdır. Bu faktın özü Çinin demokratik inkişafının mühüm göstəricisi hesab oluna bilər.

Hazırda Çinin ixrac coğrafiyası bütün dünyanı əhatə edir və bu coğrafiyada həm də inkişaf etmiş ölkələr yer alırlar. Bu isə texnoloji və innovativ inkişafda Çinlə rəqəbətdə uduzan Qərbin qısqancılığı ilə müşahidə olunur. Lakin bu cür yanaşmaların, geosiyasi gərginliklərin, global pandemiyanın, sort qapanmalarının yaratdığı çətinliklərə baxmayaraq, ölkə perspektiv üçün də yüksək hədəflər müəyyən edilmişdir.

Çin inkişaf etməkə olan ölkələrin maraqlarını nəzərə alaraq ədalətli əsaslarla iqtisadi qloballaşmanın qurulmasının tərəfdarıdır. Bununla bağlı Çin Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin mətbu orqanında dərc olunmuş məqalədə yazılır: "Biz iqtisadi qloballaşmanın inklüziv olmasını, xüsusən də inkişaf etməkə olan ölkələrin ümumi tələblərinə cavab verməsinin, eləcə də ölkələr arasında və daxildə inkişaf tarazlıqlarını aradan qaldırmağın tərəfdarıyıq. Biz birlikdə böyüməli və iqtisadi qloballaşmanın "piroq"unu ədalətli şəkildə bölüşməliyik ki, müxtəlif ölkələr, təbəqələr və qruplar iqtisadi və sosial inkişafda iştirak edib onun bəhrələrindən istifadə edərkən qarşılıqlı fayda və ümumi rifah əldə edə bilsinlər".

Çinlilər bugünkü uğurlarına görə 1976-1986-cı illərdə ölkəyə başlıqlı etmiş Den Syaopin minnətdardırlar. O, Çini dünya iqtisadiyyatının ikinci sırasına iqtisadi islahatların və xarici aləmə açıqlıq siyasətinin bəni-sidir. Möhz onun islahatları Çin iqtisadiyyatını liberallaşdırmış və sahibkarlığın inkişafına yol açmışdır. Dağıdıcı sosial və siyasi çəkişmələrdən sonra ölkəyə rəhbərlik edən Den Syaopin "Çin xüsusiyyətliliyi ilə sosializm" prinsipi adı altında yeni sosialist təfəkkürü formalaşdıraraq gənijmıqıyaslı iqtisadi islahatların təşəbbüsünü kimi ölkəsinə dünya bazarının bir hissəsinə çevirdi.

Din Sapinin belə bir sözü var: "Planlı iqtisadiyyat hələ sosializm demək deyildir. Bazar iqtisadiyyatı isə hələ kapitalizm demək deyildir". Qərb iqtisadçıları həmişə tənqit edirdilər ki, sovet dövlətinin planlı iqtisadiyyatı var. Amma planlı iqtisadiyyatın ələ müsbət cəhətləri var ki, çinlilər bundan uğurla bəhrələndilər. Məsələn, "Bazar hər şeyi qəbul edir" şüarını bunlar qəbul etmədilər. "Dövlət iqtisadiyyatdan getməlidir" fikrini irəli sürən Qərb iqtisadçıların əksinə olaraq Çin modeli sübut etdi ki, dövlət müəyyən müddət mütləq və mütləq iqtisadiyyatın idarə edilməsində iştirak etməlidir və onun tənzimləmə funksiyaları getdikcə daha təkmilləşməlidir. Çin inkişaf modelinin fərqli cəhətlərindən biri məhz budur.

Nəticə etibarilə Çin iqtisadiyyatı 1980-1990-cı illərdə sürətlə böyünməyə başlamış və 2010-cu ildə dünyanın ikinci ən böyük iqtisadiyyatı olan Yaponiyana ötmüşdür. O vaxtdan bəri Çin iqtisadiyyatı böyünməyə davam edir. Son illər bu inkişafın sürəti azalsada da, onun trayektoriyası güclü olaraq qalır. Hazırda Çinin bütün dünyada investisiyaları var. Qərbin siyasi və texnoloji təzyiqlərinə baxmayaraq, Çin ilə bir çox Qərb ölkələri arasında ticarət artmaqda davam edir. Çin müasir global iqtisadiyyatda böyük qüvvəyə çevrilib. Bu iqtisadi inkişaf prosesi təkamüllü olmaqla həm də o qədər sıçrayışlı və geniş səmərədə nəticəli idi ki, tezliklə onu "Çin iqtisadi möcüzəsi" adlandırdılar.

(ardı var)

Ziyad SƏMƏDZADƏ,
akademik

Azərbaycan-Böyük Britaniya Hökumətlərarası Komissiya'nın 7-ci iclası keçirilib

London'da Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının Hökuməti arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Birgə Hökumətlərarası Komissiya'nın 7-ci iclası keçirilib.

Bu barədə AZƏRTAC-'a Energetika Nazirliyindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, iclasdan əvvəl energetika naziri Pərviz Şahbazovla Birləşmiş Krallığın biznes və ticarət üzrə dövlət katibinin müavini, xidmətlər, kiçik bizneslər və ixrac naziri Qarət Tomas arasında ikitərəfli görüş olub. Görüşdə iki ölkənin əməkdaşlıq gündəliyində yer alan aktual məsələlərə dair müzakirələr aparılıb.

Sonra hər iki ölkənin nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə keçirilən Hökumətlərarası Komissiya'nın iclasında həmsədrlər - Birləşmiş Krallığın xidmətlər, kiçik bizneslər və ixrac naziri Qarət Tomas və Azərbaycanın energetika naziri Pərviz Şahbazov çıxış ediblər.

Nazir Qarət Tomas deyib: "Bu gün Azərbaycanla əldə olunan razılaşmalar iki ölkə arasında iş münasibətlərinin daha da yaxşılaşdırılmasına imkan verəcək. İqtisadi artımı sürətləndirməyə yönəlmis planlarımız bu sənədlərin əsasını təşkil etməklə energetika, infrastruktur və təhsil sahələrində ixracın və göstərilən xidmətlərin genişlənməsinə tökan verir. Azərbaycan onilərlə Böyük Britaniyanın bir çox sənaye sahəsində əsas tərəfdaşı olmuşdur və bu razılaşmalar növbəti illərdə mövcud əməkdaşlığı daha da möhkəmləndirəcəkdir".

Nazir Pərviz Şahbazov çıxışında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ölkəmizin əsas ticarət tərəfdaşı olan Birləşmiş Krallıqla münasibətlərin inkişafına və çoxşaxəli əməkdaşlığa xüsusi önəm verdiyini vurğulayıb. Bildirilib ki, Böyük Britaniya 37 milyard dollardan çox sərmayə qoyuluşu ilə Azərbaycanda ən iri xarici investor statusunu qoruyur. Ölkəmizdə müxtəlif sahələrdə 500-dən çox Britaniya şirkətinin aktiv fəaliyyəti, cari ilin 1-ci rübün-

də ikitərəfli ticarət dövriyyəsinin 4 dəfə artması ölkələrimiz arasında iqtisadi tərəfdaşlığın dinamik inkişafının göstəriciləri kimi qiymətləndirilib.

Nazir həmçinin qeyd edib ki, Azərbaycanın neft-qaz sektoruna 35 milyard dollardan artıq sərmayə qoymuş BP ilə uzunmüddətli tərəfdaşlığımız "Cənub qaz dəhlizi"nin Avropanın enerji təhlükəsizliyindəki strateji rolunu davam etdirməsi, AÇG yatağında hasilatın sabitləşdirilməsi və maksimum səviyyəyə çatdırılması ilə yanaşı, yeni layihələrin icrası istiqamətində də genişlənir: "Şəfəq" Günəş-Elektrik Stansiyasının fəal tikinti mərhələsinə tezliklə start verəcək. Bu layihə BP ilə "yaşıl enerji" və neft-qaz sənayesinin dekarbonizasiyası sahəsində əməkdaşlığımızın qabaqcıl nümunəsidir. Biz eyni zamanda digər Britaniya şirkətləri və investorları ilə də müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsinə hazırıq. Enerji keçidi, neqliyyat və infrastruktur sahələrində prioritet layihələr üçün Birləşmiş Krallığın İxrac Kredit Agentliyi (UKEF)

tərəfindən nəzərdə tutulan 5 milyard funt sterlinq həcmində kredit zəmanəti isə ikitərəfli iqtisadi tərəfdaşlığımızın daha da möhkəmləndirilməsinə mühüm töhfə verə bilər".

Azərbaycanın 30-a yaxın dövlət qurumunun təmsil olunduğu iclasda 20-dən çox sahə üzrə görülmüş işlər, həlləvacib məsələlər nəzərdən keçirilib və inkişaf perspektivlərinə dair təqdimatlar edilib. Enerji keçidi istiqaməti üzrə dənizdə külək, günəş enerjisi və hidrogen infrastrukturunun inkişafı da daxil olmaqla bərpaolunan enerji, şəbəkənin inkişafı, enerji səmərəliliyi, emissiyaların azaldılması və liberal elektrik enerjisi bazarına keçid kimi sahələrdə əməkdaşlıq edilməsi razılaşdırılıb.

İqtisadiyyatın modernləşdirilməsi - diversifikasiyası üzrə Böyük Britaniya ilə maliyyə və peşəkar xidmətlər, texnologiya, sənəi intellektin tətbiqi, kiçik və orta sahibkarlıq fəaliyyətinin təşviqi, kibertəhlükəsizlik, elm və təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, gənclər və idman sahələrində əməkdaşlıq imkanları dəyərləndirilərək,

mümkün istiqamətlər müəyyənləşdirilib.

Infrastrukturun inkişafı istiqamətində Orta dəhlizdən istifadə, qarşılıqlı iqtisadi investisiya, tekstil sənayesi üçün ikitərəfli Ticarət və İnvestisiya Platformasının yaradılması imkanlarının müəyyənləşdirilməsi, su təsərrüfatı və tullantıların idarə edilməsi, neqliyyat, aviasiya, rəqəmsal tikinti və minnə təmizləmə sahələrində əməkdaşlıq nəzərdə tutulub.

Tənzimləmə və biznes mühiti istiqamətində hər iki ölkədə şirkətlərin sayının artırılması, sənaye parkları və iqtisadi zonalarla, o cümlədən Ələt Azad İqtisadi Zona (AFEZ) ilə tərəfdaşlıq əlaqələrinin gücləndirilməsi, bankçılıq, rəqəmsal inkişaf, kənd təsərrüfatı və qida təhlükəsizliyi sahələrində, həmçinin ixrac məhsullarına icazələrin asanlaşdırılması üzrə əməkdaşlıq barədə razılıq əldə olunub. İkitərəfli iqtisadi əlaqələrin inkişafı üçün "Azərbaycan Respublikası ilə Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığı arasında Tərəfdaşlıq və Əməkdaşlıq Sazişi"nin imzalanmasını vacibliyi bildirilib.

Tədbir çərçivəsində UKEF və AZPROM arasında Anlaşma Memorandumu imzalanıb.

Yekunda Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığı Hökuməti arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Birgə Hökumətlərarası Komissiya'nın 7-ci iclasının yekunlarına dair Protokol imzalanıb. Komissiya'nın 8-ci iclasının 2026-cı ildə Bakı şəhərində keçirilməsinə qərar verilib.

Baş prokuror Çində səfərdə olmuş nümayəndə heyətini qəbul edib

Aprelin 30-da baş prokuror Kamran Əliyev 20-28 aprel tarixlərində Çin Xalq Respublikasında tədris səfərində olan nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Baş prokuror bir neçə gün öncə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Çin Xalq Respublikasına dövlət səfəri nəticəsində iki ölkə arasında bütün sahələri əhatə edən əməkdaşlığın strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəldiyini vurğulayıb. Bu xüsusda prokurorluq orqanları arasında ikitərəfli münasibətlərin inkişafı və "Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu və Çin Xalq Respublikasının Ali Xalq Prokurorluğu arasında" Anlaşma Memorandumunun icrasını məqsədilə prokurorluq əməkdaşlarının tədris səfərinin önəmi qeyd edilib.

Qarşılıqlı müzakirələr formatında keçən görüşdə prokurorluğun müxtəlif struktur qurumlarının əməkdaşları tərəfindən səfər zamanı əldə olunan səmərəli təcrübə ilə bağlı baş prokurora məruzə edilib.

Məruzələrdə xüsusilə Çin prokurorluq sisteminə sənəi intellekt texnologiyalarının tətbiqi, kriminalistika sahəsində qabaqcıl metodlar, ictimai maraqların müdafiəsi, dövlətin hüquqi maraqlarının təmin olunması məqsədilə prokurorluq tərəfindən mülki iddiaların qaldırılması, eləcə də hüquqi tədris və elmi tədqiqat sahəsindəki yanaşmaların Azərbaycan prokurorluğunun mövcud təcrübəsi ilə müqayisə və müzakirələr aparılıb.

Yekunda Çinlə qarşılıqlı hüquqi əməkdaşlığın genişləndirilməsinin və təcrübə mübadiləsinin aparılmasının hər iki ölkənin prokurorluq orqanlarının fəaliyyətinə müsbət töhfə verəcəyindən əminliyini ifadə edən baş prokuror hüquqi sahədə beynəlxalq təcrübə mübadiləsinin bundan sonra da diqqət mərkəzində saxlanılacağını qeyd edib.

Naxçıvanda Sahibkarlar Gününə həsr olunmuş tədbir keçirilib

Aprelin 30-da Naxçıvanda "Konstitusiya və Suverenlik İli" və 25 Aprel Sahibkarlar Gününə həsr olunmuş "Konstitusiya və suverenlik - Naxçıvanda sahibkarlığın inkişafı" mövzusunda tədbir keçirilib.

AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, əvvəlcə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir-döqəliqlik sükutla yad edilib, Dövlət himni səsləndirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətli nümayəndəsi Fuad Nəcəfli tədbirdə çıxış edərək bildirib ki, 2025-ci ilin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən "Konstitusiya və Suverenlik İli" elan olunması dövlət müstəqilliyinin, siyasi sabitliyinin və iqtisadi təhlükəsizliyinin bir daha prioriteti elan edilməsidir. Bu, eyni zamanda dövlətçilik ənənələrinin möhkəmləndirilməsi ilə yanaşı, güclü iqtisadi baza üzərində qurulan müasir Azərbaycan modelinin davamlı inkişafına da açıq mesajdır. Bu modelin əsas sütunlarından biri isə şübhəsiz ki, sahibkarlıqdır.

Bir sözlə, yeni yaradılan Qlobal Cənub QHT Platformasının bu gün və gələcəkdə Cənub ölkələrinin qarşılaşdığı ədalətsizliklərə qarşı birgə mübarizə aparmaq və cavab vermək üçün vahid bir cəbhə kimi fəaliyyət göstərəcək. Bu ədalətsizliklərə yoxsulluq, iqlim dəyişikliyi, təsirləri, müstəmləkə mirası, rəqəmsal bərabərsizlik, ticarət ədalətsizlikləri və digər mühüm Qlobal Cənub məsələləri daxildir.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Səlahiyyətli nümayəndə diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin imzaladığı "Naxçıvan şəhərində ictimai neqliyyatın tənzimlənməsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" sərəncam, "yaşıl enerji" istifadəsi, ekoloji baxımdan dayanıqlı şəhərsalmanın və innovativ texnologiyaların tətbiqinə xüsusi diqqət ayrıldığını göstərir. Bu sahədəki fəaliyyətlər həm də sahibkarlara yeni xidmət və istehsal imkanları qazandırır. Həmçinin Zəngəzur dəhlizinin işə düşməsi ilə muxtar respublikada təkə Azərbaycanın əsas hissəsi ilə deyil, eyni zamanda Orta dəhliz vasitəsilə Çindən Avropaya qədər uzanan neqliyyat şəbəkəsinin vacib qovşaqlarından birinə çevriləcəkdir. Dövlət başçımızın bir neçə gün əvvəl Çin Xalq Respublikasına rəsmi dövlət səfəri və İran İslam Respublikasının Prezidentinin ölkəmizə səfəri Azərbaycanın beynəlxalq iqtisadi əlaqələrinin genişlənməsi baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır. Bu səfərlər zamanı müzakirə olunan layihələr ölkəmizin və xüsusilə də Naxçıvanın regionlararası ticarət, enerji, neqliyyat və investisiya mərkəzinə çevrilməsinə də sürətləndirəcək.

Yaradılan imkanlardan maksimum istifadə edərək yerli və regional iqtisadiyyatda özəl sektorun payını artırmaq, yeni iş yerləri yaratmaq və əhalinin rifahını yüksəltməyi qarşıda duran əsas hədəf kimi müəyyənləşdirən Fuad Nəcəfli bu yolda bütün sahibkarlara uğurlar arzu edib.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Baş naziri Ceyhun Çelilov bildirib ki, ölkəmizin hərtərəfli inkişaf strategiyasında iqtisadiyyatın inkişafı xüsusi yer tutur. Bu baxımdan bazar iqtisadiyyatı şəraitində sahibkarlığın da inkişafı mühüm amildir. Ümummilli Liderimiz Heydər

Əliyevin müəyyənləşdirdiyi siyasətə bu məsələ daim diqqət mərkəzində saxlanılır. Ulu Öndərimizin müəllifi olduğu müstəqil Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında da iqtisadi inkişaf, azad sahibkarlıq hüququ kimi mühüm məsələlər öz təsbitini tapıb.

Baş nazir qeyd edib ki, hazırda icrası davam etdirilən dövlət proqramında müəyyənləşdirilən ölvərişli biznes mühitinin yaradılması, ticarətin, ixracçılığın sənayenin, kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalının və emalının, turizmin, infrastruktur təminatının, sosial sektorun, insan kapitalının inkişafı, elektrik enerjisi istehsalının və ixracının artırılması, institusional inkişaf, ətəf mühitin mühafizəsinin gücləndirilməsi kimi prioritet istiqamətlər həm də sahibkarlar üçün yeni investisiya imkanları yaradır.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının iqtisadiyyat nazirinin müavini, nazir vəzifələrini icra edən Abbas İsmayilov ötən dövrdə muxtar respublikada sahibkarlığın inkişafı istiqamətində həyata keçirilən islahatlar barədə məlumat verib. Qeyd edib ki, 2023 və 2024-cü illərdə yumşaq keçid tətbiq edilib, vergi nəzarəti tədbirləri minimuma endirilib və bu proses cari ildə də davam etdirilir. Yaradılmış ölvərişli biznes mühiti, nazir edilmiş müasir vergi inzibatchılıq və sahibkarların adekvat geri dönüşü noticəsində müsbət dəyişiklər baş verir. Sahibkarlığın inkişafı Fondu tərəfindən 2024-cü ildə 38 layihə maliyyələşdirilib.

2025-ci ilin yanvar-aprel aylarında maliyyələşdirilən layihələrin sayı ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 3,8 dəfə, maliyyələşdirilmiş güzəştli kreditlərin məbləği isə 6,5 dəfə artıb. Verilmiş kreditlər hesabına 63 yeni iş yerinin açılması inkanı yaranıb. Fondun

güzəştli vəsaitlərinin əhəmiyyətli hissəsi regionların inkişafına xidmət edən layihələrə yönəldilib. Belə ki, 2025-ci ilin cari dövründə maliyyələşdirilmiş güzəştli kreditlərin 12 faizi Naxçıvan şəhərinin, 88 faizi isə regionların payına düşüb. Fondun ehtiyatları hesabına sahibkarlıq subyektlərinə müəyyən edilmiş prioritet istiqamətlər üzrə 2025-ci il ərzində 25 milyon manatadək maliyyələşdirilmə hədəflənib.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin müavini, nazir vəzifələrini icra edən Fərid Bağırzadə çıxışında qeyd edib ki, muxtar respublikada iqtisadiyyatın və sahibkarlığın inkişafına yönəldilmiş tədbirlər noticədə əhalinin məşğulluğunun artmasına tökan verib.

Vurğulalıb ki, 2017-2022-ci illər ərzində ümumilikdə 1332 nəfər özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində aktivlərə təmin olunmuşdursa, 2023-cü ildən etibarən bu say artırıqla 1710 nəfərə çatdırılıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Sahibkarlar Konfederasiyası İdarə Heyətinin sədri Vüqar Abbasov, sahibkarlardan Teymur Rzayev və Əfqan İsmayilov muxtar respublikada sahibkarlığın inkişafı istiqamətində atılan addımların bəhərlərindən bəhs edib, qarşıda duran hədəflərdən danışılıb.

Tədbirdə Sahibkarlar Gününe həsr olunmuş film nümayiş etdirilib.

Sonra investorlar üçün nəzərdə tutulmuş "Invest in Nakhchivan" adlı təşviqat xarakterli veb-səhifəsinin təqdimatı olub. Naxçıvan Muxtar Respublikası Sahibkarlığın İnkişafı Fondu İdarə Heyətinin sədri Vüsal Novruzov "Naxçıvanda biznesə güzəştli maliyyə dəstəyi" mövzusunda təqdimat edib.

Ali missiya

Azərbaycan Qlobal Cənubla Qlobal Şimal arasında effektiv dialoqu inkişaf etdirmək üçün körpü rolunu oynayır

Əvvəli 1-ci sahə.

Bu tədbir Azərbaycanın vətəndaş cəmiyyətinin həyatında yeni başlanğıc kimi qiymətləndirilir. Qlobal Cənub QHT Platformasının Bakıda formalaşması Azərbaycanın Qlobal Şimal və Qlobal Cənub arasında uğurlu vasitəçi, körpü olmasının növbəti təzahürü oldu.

Prezident İlham Əliyevin forum iştirakçılarına müraciətində qeyd edildiyi kimi, Azərbaycan hər zaman qarşılıqlı hörmət və birgə inkişaf prinsiplərinə əsaslanan siyasət aparıb. Təəssüflər olsun ki, hazırda Qlobal Cənub təmsil edən bir sıra ölkələrin hələ də əziyyət çəkdiqləri əsas problemlərdən biri də bəzi Qərbi ölkələrinin yitirdiyi neokolonializm siyasətidir. Azərbaycan müstəmləkəçiliyin bütün formalarını və təzahürlərini qətiyyətlə rədd edir, xalqlara faciələr, köləlik, iztirab gətirən bu cür davranışları qəbul edilməz hesab edir.

115 ölkənin nüfuzlu qeyri-hökumət təşkilatlarının, vətən-

daş cəmiyyəti təmsilçilərinin iştirakı ilə ilk dəfə təsis edilən Qlobal Cənub QHT Platforması ilə xalqlarımızın səsinin eşidilməsi, mövqelərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, onların haqlarının qorunması və hüquqlarının təmin edilməsi işinə böyük töhfə verəcək.

Prezident həmçinin vurğulayıb ki, Azərbaycan fəal diplomatiya vasitəsilə Qlobal Şimal və Qlobal Cənub arasında mövqə fərqliliklərini aradan qaldırmaq, daha inklüziv və effektiv dialoqu inkişaf etdirmək üçün bu gün də əzməli çalışır. Lakin bu prosədə uğura nail olmaq yolunda ən böyük maneə Qlobal Cənub və Qlobal Şimal arasında illər ərzində formalaşmış etimadsızlıqdır. Azərbaycan bu disbalansı aradan qaldırmaq məqsədilə Qlobal Cənub ilə Qlobal Şimal arasında körpü rolunu öz üzərinə götürürək etimad quruculuğu işinə yeni təfəvvər vermək əzmindədir. Yəni bu platforma regional və global çətinlikləri təşəbbüslərlə həll et-

məyə yönələcək: "Azərbaycan ölkələrinin daxili işlərinə qarışmamaq prinsipinə əməl edən, xalqların siyasi sistemlərinə, mədəni, etnik, dini fərqliliklərinə hörmət edən, dinlərarası, sivilizasiyalararası, mədəniyyətə qarşı dialoqu daim güclü təşviq edən ölkədir. İnandırmaq ki, birgə fəaliyyətimizlə xalqlarımız üçün daha işıqlı bir gələcək, yeni, ədalətli dünya düzünü qura bilirik".

Mütəxəssislər hesab edirlər ki, Qlobal Cənub QHT Platforması eyni zamanda iqlim dəyişmələrinə qarşı mübarizədə sürətlənməyə zəmin yaradacaq.

Göründüyü kimi, Azərbaycan növbəti dəfə üzərinə böyük bir missiyanı götürürək Qlobal Cənubun problemlərini həlli istiqamətində önəmli addım atıb. Forumda iştirak etmək üçün Bakıya gələn cənəbi qonaqlar, QHT rəhbərləri də Azərbaycanın bu istiqamətdəki rolunu xüsusi qiymətləndiriblər. Səslənən fikirlər ümumi şəkildə nəzər yetirdikdə aydın şəkildə bunu görə

bilərik. Qeyd edilir ki, Azərbaycan vətəndaş cəmiyyətinin qlobal proseslərə cəlb edilməsi məqsədində nümunəvi ölkədir. Bu forumun yaradılması ilə Azərbaycan digər 115 ölkə ilə əməkdaşlıqda yeni mərhələyə başlayır. Azərbaycanın təşəbbüsü dövlətin QHT-lərinin möhkəmləndirilməsi ilə yanaşı, güclü iqtisadi baza üzərində qurulan müasir Azərbaycan modelinin davamlı inkişafına da açıq mesajdır. Bu modelin əsas sütunlarından biri isə şübhəsiz ki, sahibkarlıqdır.

Bir sözlə, yeni yaradılan Qlobal Cənub QHT Platformasının bu gün və gələcəkdə Cənub ölkələrinin qarşılaşdığı ədalətsizliklərə qarşı birgə mübarizə aparmaq və cavab vermək üçün vahid bir cəbhə kimi fəaliyyət göstərəcək. Bu ədalətsizliklərə yoxsulluq, iqlim dəyişikliyi, təsirləri, müstəmləkə mirası, rəqəmsal bərabərsizlik, ticarət ədalətsizlikləri və digər mühüm Qlobal Cənub məsələləri daxildir.

Azərbaycanın xarici siyasətinin uğurları

İran İslam Respublikasının Prezidenti Məsud Pezeşkiyanın Azərbaycanla rəsmi səfəri iki dövlət arasında dərin tarixi köklərə malik münasibətlərin keyfiyyətə yeni mərhələsinin əsasını qoydu. Ölkələrimiz və xalqlarımız arasında onları bir-biri ilə əlaqələndirən və ən müxtəlif sahələri əhatə edən çoxşaxəli əməkdaşlıqlar mövcuddur.

Ancaq həm Azərbaycanın son illər özində beynəlxalq statusunun yüksəlməsi və global siyasi proseslərin iştirakçısı olması, həm hazırkı mövcud regional və daha geniş coğrafiyanı əhatə edən reallıq, həm də bütövlükdə təmsilçisi olduğumuz islam dünyasının geosiyasi rolu və çəkisinin artımı fonunda qarşılıqlı münasibətlərimizin bu gerçəkliyin tələblərinə uyğun müsbətə doğru transformasiya prosesini keçməsi tələb olunur.

Cənubi Qafqaz böyük iqtisadi yüksəliş və tərəqqinin astanasındadır və bu bölgə ilə sıx bağlı olan İranın baş verən və verəcək dəyişikliklərə reaksiyası ölkəmiz üçün olduqca vacibdir. Təkcə ona görə yox ki, bizim aramızda çox böyük sərhəd mövcuddur, həm də onun üçün ki, ölkələrimiz mədəni və humanitar sahələrdən tutmuş iqtisadi və siyasi sahələrdə də sıx işbirliyinə olublar. Söhbət ondan gəlir ki, regionumuz həm siyasi, həm də iqtisadi müstəvilərdə yeni mərhələyə keçid prosesindədir və qonşu dövlətlərin bu tarixi mərhələdə əməkdaşlığı və fikir uyğunluğu olduqca vacibdir: həm ikitərəfli münasibətlər, həm də daha geniş formatlı əməkdaşlıq perspektivləri baxımından.

Çoxşaxəli münasibətlər və perspektivli əməkdaşlıq istiqamətləri

Məsud Pezeşkiyanın ölkəmizə səfəri Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və sverenliyini tam bərpa etməsi prosesindən sonra iki dövlət arasında baş vermiş ən əlamətdar hadisədir. İran Prezidentinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə dəstək ifadə etməsi, dövlətlərin bir-birlərinin daxili işlərinə qarışmama prinsiplərini xüsusi vurğulanması rəsmi Tehranın 2020-ci ilin Vətən müharibəsindən sonra formalaşmış yeni regional vəziyyətə olduqca mühüm münasibətdir: "Sizin, Azərbaycanın və əziz Azərbaycan xalqının Qarabağda və Azərbaycanın sahib çıxmalı olduğu digər ərazilər üzərindəki hüququnu tanıyıraq. Biz inanırıq ki, Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz hissəsidir və buna hörmətlə yanaşıyıq. Təbii ki, bizim burada olmağımız əlaqələrimizin və birliyimin möhkəmlənməsinə imkan yaradacaq... Qəti və mütləq şəkildə bir-birimizin ərazi bütövlüyünə, siyasətinə və təhlükəsizliyinə hörmət etməliyik. Bir-birimizin daxili işlərinə müdaxilə etmək niyyətimiz olmamalıdır. Bu, bizim inandığımız amillərdir".

İranın dövlət başçısının bu ifadələri rəsmi Tehranın yaranmış yeni regional vəziyyətə və irimiqvəsli, transmilli formatlı layihələrə və proseslərə hazırlığının göstəricisidir. İki ölkə arasında olduqca zəngin əməkdaşlıq gündəmi mövcuddur və onların həlli təxarəsəlməz tədbirlərin həyata keçirilməsini tələb edir. Məsud Pezeşkiyanın Bakıya rəsmi səfəri və dövlət başçılarının səsləndirdikləri bəyanatlardan belə görünür ki, tərəflər mövcud münasibətləri tənzimləyən ikitərəfli anlaşma və sənədlərin daha dərin strateji mənə kəsb etməsi üzərində işin aparılması üçün hökumətlərə tapşırıqlar veriblər. Prezident İlham Əliyevin həm mövcud münasibətlərin, həm də bu səfər çərçivəsində imzalanmış sənədlərin strateji əhəmiyyətini vurğulanması tərəflərin qarşısında duran perspektivlərə dair ümumi görüşün olduğunu təsdiqləyir: "Bu gün apardığımız danışıqlar və fikir mübadiləsi əsasında bir çox önəmli məsələlər haqqında söhbət etdik, fikirlərimizi bildirdik, Azərbaycan-İran strateji münasibətlərini bir daha təsdiqlədik. Biz bütün məsələlərə səmimi şərəit əsasında öz fikirlərimizi bildirmişik. Əsas məsələ ondan ibarətdir ki, hər iki tərəf Azərbaycan-İran əlaqələrini inkişafına çalışmalıdır və çalışır".

Dövlətimizin başçısı Heydər Əliyev Mərkəzdə keçirilən Azərbaycan-İran biznes-forumundakı çıxışın

Azərbaycan və İran xalqlarının maraqlarına cavab verən tarixi səfər

da da xüsusi vurğuladı ki, əldə edilmiş razılaşmalar, imzalanmış sənədlər bir daha Azərbaycan-İran dostluğunu, qardaşlığını təsdiqləyir: "Bir sözlə, bu rəsmi səfərin çox gözəl siyasi nəticələri vardır. İmzalanmış sənədlər arasında xüsusilə prezidentlər tərəfindən imzalanmış Birgə Bəyannaməni qeyd etmək istərdim. Çox ciddi sənəddir və gələcək əməkdaşlıq üçün bizə yol göstərən sənəddir". İran liderinin də bəyanatlarından aydın görünür ki, Tehran iki dövlət arasında olan münasibətlərin daha da möhkəmləndirilməsi və həm siyasi, həm də iqtisadi baxımdan zənginləşdirilməsi ilə yanaşı, daha global xarakterli çağırışlarda eyni mövqedən çıxış etmənin tərəfdarıdır: "Bizim bu bölgədə mədəniyyət, din, etiqad, siyasi kimi bütün bu sahələrdə həddindən artıq oxşar cəhətlərimiz var. Bununla fəxr edirik. Bunlara ürəkdan bağlıyıq. Çalışacağıq ki, bundan sonra da bu müştərk dəyərlər əsasında münasibətlərimizi davam etdirək..."

Regional siyasi yekdillik

İran prezidentinin Bakıda səsləndirdiyi fikirlər və səfərin siyasi tərəflərinin təhlili bir sıra mühüm nəticələrə gəlməyə əsas verir. Birincisi, Tehran Azərbaycanın təşəbbüskarı olduğu regional təhlükəsizlik düsturu - 3+3 formatına dəstəyini ifadə edir. Bu o deməkdir ki, Azərbaycan kimi İran da bölgəmizdə əsas söz sahibinin məhz yerli dövlətlər və xalqların olması fikri ilə razıdır. Prezidentlərin məhdud tərkibdə görüşü zamanı 3+3 regional əməkdaşlıq formatının əhəmiyyətini xüsusi vurğulanıb. Xatırladaq ki, rəsmi Bakının fəal şəkildə dəstəklədiyi bu formata görə, bölgəmizdəki siyasi və təhlükəsizlik çağırışları Cənubi Qafqaz regionunun üç təmsilçisi, habelə bizə birbaşa qonşu olan qardaş Türkiyə, İran və Rusiya arasında müştərk işbirliyi ilə öz həllini tapmalıdır. Bu yanaşma yaşadığımız coğrafiyaya istənilən xarici müdaxiləni, o cümlədən burada yad hərbi mövcudluğu qəti şəkildə rədd edir. Regionun təhlükəsizliyi və inkişaf imkanları burada tarix boyu yaşayan xalqların öz əllərləndirilməlidir. Tehranın bu düsturla razılığı regional təhlükəsizlik baxımından olduqca diqqətçəkən faktordur. İran Prezidenti Bakıda səsləndirdiyi çıxışında ölkəsinin bu yanaşmaya sadiqliyini ifadə etdi. Bildirildi ki, regionun təhlükəsizliyini özümüz qoruya bilərik. Başqa yerdən gəlib bizim üçün təhlükəsizliyin yaradılmasına ehtiyacımız yoxdur.

İran Prezidentinin fikirlərinin ilkin analizi onu da göstərir ki, Tehran Azərbaycanın yalnız Cənubi Qafqazda deyil, həmçinin daha geniş miqyasda, konkret olaraq Yaxın Şərqdəki geosiyasi maraqlarını və iştirakını qəbul edir. Azərbaycan son illər ərzində sözügedən mürəkkəb bölgədə öz varlığını nümayiş etdirməyə başlamış yeni geosiyasi aktordur. Rəsmi Bakının global əhəmiyyətli proseslərdə söz sahibi olması onun orta güc statusundan inamla və məharətlə istifadə etməsinin göstəricisidir. Azərbaycan Yaxın Şərqdə böyük nüfuzu və hadisələrə təsir mexanizmləri olan Türki-

yə ilə qardaş və strateji müttəfiqdir. Bu baxımdan, ölkəmizin sözügedən coğrafiyada baş verən proseslərə münasibəti rəsmi Ankaranın mövqeyi ilə üst-üstə düşür. Bu reallıq bizə imkan verir ki, həm müsəlman ölkəsi olaraq, həm də siyasi iddialarımız baxımından burada baş verən proseslərin iştirakçısına çevrilək. Məsələn, Azərbaycan yeni qurulan Suriyanın həyatında rol oynaya biləcək siyasi və iqtisadi imkanlara malik dövlət kimi nəzərdən keçirilir. Eyni zamanda Bakının islam dünyasının aparıcı təmsilçiləri ilə sıx münasibətləri var, ötən ilin sonunda dövlətimiz müsəlman aləminin nüfuzlu elitir birliyi olan D-8-ə üzv qəbul edilib.

Bununla yanaşı, xüsusi vurğulanmaq lazımdır ki, Azərbaycan həm də özünün çoxvektorlu xarici siyasətinə uyğun olaraq digər dövlətlərlə də sıx əməkdaşlıq münasibətlərinə malikdir. Bakı Ankara ilə Təhlükəsizlik və Tərəfə Fars körfəzinə uzanan yeni nəqliyyat bağlantı dəhlizi olmalıdır və bir çox ölkələr bundan fayda götürəcəkdir". Tehranın mövqeyi regionumuzda baş verən global logistika prosesinin məntiqi ilə də uzlaşmaqdadır. Söhbət Orta dəhliz layihəsində İranın iştirakından və Cənubi Qafqazın bir transmilli nəqliyyat qovşağına çevrilməsindən gəlir. İran ölkələrimizin birgə səyləri ilə ərşəyə gələcək olan Araz dəhlizi vasitəsilə bu global nəqliyyat marşrutuna qoşulur və bu əzmi biz Prezident Məsud Pezeşkiyanın nümayiş etdirdiyi iradədən görürük: "Azərbaycan və İran nəqliyyat marşrutlarının kəsişməsində yerləşən ölkələr olaraq aramızdakı əsas nəqliyyat dəhlizlərini və marşrutlarını - bizimlə Rusiya arasında Şimal-Cənub, həmçinin Şərq-Qərb nəqliyyat marşrutlarını həyata keçirə bilərlər. Bu isə ticarətin, elmin, mövcud təcrübənin və texnologiyaların ötürülməsinə lazımi şərait yaradır..."

Bununla yanaşı, İran lideri Asiya ilə Avropanı birləşdirən bu xəttə Şimal-Cənub istiqamətinin birləşməsinə də qəbul etdiklərini bildirir. Bu o deməkdir ki, Tehran həm Orta dəhliz Prezident İlham Əliyevin söylədiyi kimi, bir qolu olan Araz dəhlizi ilə qoşulmaqla bu irimiqvəsli nəqliyyat infrastrukturunun iştirakçısı olur, həm də Şimal-Cənub xətti üzərindəki yolların da bu global marşruta birləşməsinə təşviq edir.

Müştərk və global perspektivlər

Bakıda keçirilən Azərbaycan-İran danışıqlarının iqtisadi aspektlərinə dərinlən vaxtdan bəri müzakirələrin siyasi tərəflərinə diqqət yetirilmiş olsaq belə, müəyyən məqamları qeyd etmək xüsusilə vacibdir. Dövlətimizin başçısı Azərbaycan-İran biznes-forumunda vurğuladı ki, Azərbaycan da dövlət xətti ilə bir çox infrastruktur layihələri həyata keçirilir. Ölkəmiz İran şirkətlərini bu layihələrdə iştirak etməyə dəvət edir: "Burada həm dəmir yolları, avtomobil yolları, kommunikasiya xətləri, elektrik xətləri - bütün bu layihələr bizdə bu gün əsas gündəlikdədir. Eyni zamanda erməni işğalından azad edilmiş ərazilərdə hazırda geniş quruculuq işləri gedir. Biz kəndləri, şəhərləri, demək olar ki, sıfırdan qururuq. Çünki işğal dövründə Ermənistan bizim bütün şəhər və kəndlərimizi yerlə yekəsən etmişdir. Ona görə orada böyük iş imkanları yaranır və istərdim ki, İrandan, bizim dost, qardaş ölkədən olan biznesmenlər və istiqamətdə də işləsinlər".

Azərbaycan Prezidenti biznes-forumunda Araz dəhlizi layihəsinə də toxundu. Xüsusi vurğulandı ki, bu gün

Araz dəhlizi layihəsi böyük diqqət cəlb edir, həm bölgəmizdə, həm dünyada bu layihə ilə bağlı müxtəlif fərziyyələr var. Əslində, buna heç bir əsas yoxdur: "Çünki bu, sadəcə olaraq yeni bir nəqliyyat, bağlantı layihəsidir və Azərbaycanın əsas hissəsini Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə İran ərazisindən birləşdirən bir layihədir. Burada eyni zamanda böyük tranzit imkanları yaranacaq. Bu, sadəcə olaraq, bu bölgənin layihəsi deyil. Biz hesab edirik ki, bu, Asiyadan Avropaya uzanan nəqliyyat dəhlizinin bir qolu olmalıdır. Bir tərəfi Araq dənizinə, bir tərəfi Fars körfəzinə uzanan yeni nəqliyyat bağlantı dəhlizi olmalıdır və bir çox ölkələr bundan fayda götürəcəkdir".

Tehranın mövqeyi regionumuzda baş verən global logistika prosesinin məntiqi ilə də uzlaşmaqdadır. Söhbət Orta dəhliz layihəsində İranın iştirakından və Cənubi Qafqazın bir transmilli nəqliyyat qovşağına çevrilməsindən gəlir. İran ölkələrimizin birgə səyləri ilə ərşəyə gələcək olan Araz dəhlizi vasitəsilə bu global nəqliyyat marşrutuna qoşulur və bu əzmi biz Prezident Məsud Pezeşkiyanın nümayiş etdirdiyi iradədən görürük: "Azərbaycan və İran nəqliyyat marşrutlarının kəsişməsində yerləşən ölkələr olaraq aramızdakı əsas nəqliyyat dəhlizlərini və marşrutlarını - bizimlə Rusiya arasında Şimal-Cənub, həmçinin Şərq-Qərb nəqliyyat marşrutlarını həyata keçirə bilərlər. Bu isə ticarətin, elmin, mövcud təcrübənin və texnologiyaların ötürülməsinə lazımi şərait yaradır..."

Bununla yanaşı, İran lideri Asiya ilə Avropanı birləşdirən bu xəttə Şimal-Cənub istiqamətinin birləşməsinə də qəbul etdiklərini bildirir. Bu o deməkdir ki, Tehran həm Orta dəhliz Prezident İlham Əliyevin söylədiyi kimi, bir qolu olan Araz dəhlizi ilə qoşulmaqla bu irimiqvəsli nəqliyyat infrastrukturunun iştirakçısı olur, həm də Şimal-Cənub xətti üzərindəki yolların da bu global marşruta birləşməsinə təşviq edir.

İqtisadi blok məsələlərinin geosiyasi əhəmiyyətinə dair daha bir amil isə bundan ibarətdir ki, İran islam dünyasını bu tellərlə daha sıx bağlayacaq irimiqvəsli əməkdaşlıq formatının yaranması perspektivlərini müdafiə edir. Bu elə bir format ola bilər ki, özünün vahid sərhəd və gömrük prosedurları ilə müsəlman dövlətlərinin daha sıx və rahat ticarət-iqtisadi münasibətlərini inkişaf etdirməyə səbəb olar.

İran Prezidentinin səfərini müşayiət edən xoş və işğar atmosferi, imzalanmış mühüm sənədlər, həmçinin dövlət başçılarının nümayiş etdirdikləri əməkdaşlıq əzmi və iradəsi onu göstərir ki, tərəflər regionumuzda son illər baş verən dəyişikliklər, habelə yaşanan global proseslər fonunda müştərk mövqeyin əldə edilməsinə nail olublar. Bu fikir ortaqlığı regionumuzda ümumdümləli dayanıqlı sülhə yanaşı, iqtisadi çiçəklənməyə, işbirliyinə, tərəqqiyə gələcək, eyni zamanda reytinqi artırmaqdadır. Bu gün dünyanın siyasi və təbii ki, xalqlarımızın rifahına xidmət edə bilər. Bu reallıq rəsmi Bakının xarici siyasət gündəmi ilə həməhəngdir və Azərbaycan xalqının milli maraqlarına cavab verir.

İradə ƏLİYEVƏ, "Azərbaycan"

Ölkəmiz dünyada etibarlı tərəfdaş kimi qəbul edilir

Dünya var olandan belədir: iqtisadi cəhətdən zəif olanlar siyasi güc mərkəzinə çevrilə bilməzlər... Müdriklər əbəz yera deməyiblər ki, siyasətin açarı iqtisadiyyatın əlindədir. Bu gün vətəninin sevan, dövlətinin gücü ilə qurulan hər bir vətəndaş Azərbaycan vətəndaşının ıftixar etməyə haqqı var ki, öz hərbi, siyasi, iqtisadi qüdrəti ilə "mənim ölkəm" nəinki Cənubi Qafqaz regionunun, hətta dünyanın ən nüfuzlu iqtisadi-siyasi güc mərkəzlərinin ən etibarlı tərəfdaşı kimi qəbul etdiyi mərkəzə çevrilməkdədir.

Azərbaycanın xarici siyasəti məhz müstəqillik prinsipinə əsaslanır, milli maraqların qorunmasına xidmət edir. Respublikamız xarici siyasəti əlaqələrini, iqtisadi, hərbi, humanitar və digər sahələrdə müttəfiqlərini, əməkdaşlıq etdiyi ölkə və beynəlxalq təşkilatları özü seçir. Azərbaycan Avropa ilə Asiyanın kəsişməsində yerləşən bir ölkə olaraq iki regionu siyasi, mədəni, o cümlədən iqtisadi cəhətdən bir-birinə yaxınlaşdırır. Cənubi Qafqaz geosiyasi məkanında lider dövlət kimi çıxış edən ölkəmiz özünün çoxvektorlu və balanslaşdırılmış xarici siyasət strategiyası ilə həm ikitərəfli münasibətlər kontekstində, həm də çoxşaxəli əlaqələrin uğurlu yerləşdiyi regionun geosiyasi və geoiktisadi, bir sözlə, geostrateji təhlükəsizliyinə fundamental töhfələr verməkdə və regional miqyaslı, global xarakterli əməkdaşlıqlar platformasının mərkəzi oyunçusu rolunu oynamaqdadır. Fikrimizi bir qədər də dəqiq ifadə etmək olar. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən çoxşaxəli və balanslaşdırılmış xarici siyasət kursu Azərbaycan Respublikasının milli dövlət kimi müasir beynəlxalq münasibətlər sisteminin gücünü və mövqeyini günbəgün möhkəmləndirir. Elə bunun məntiqi nəticəsidir ki, Azərbaycan dünyada regional iqtisadi güc mərkəzində global strateji tərəfdaş kimi tanınır.

Hazırda Azərbaycan dünyanın enerji bazasında aparıcı ixracatçılarından birinə qatılıb. Ölkəmiz sahib olduğu zəngin enerji ehtiyatlarından səmərəli şəkildə istifadə etməklə beynəlxalq miqyasda enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində mühüm rol oynayan Cənubi Qafqaz regionunun aparıcı milli aktoru - lider dövləti, təhlükəsizlik və inkişaf qərarını kimi çıxış edir.

Avropa dövlətlərinin enerji təminatında həlledici rol oynayan Azərbaycan hər il zəngin neft və qaz ehtiyatlarını həcmi artırmaqla yeni ixracat marşrutlarını yaradılmasına imza atdı. Respublikamızın enerji sahəsində diversifikasiya siyasəti dünya enerji bazasında yeni keyfiyyət dəyişiklikləri gətirdi. Ukraynada davam edən müharibə səbəbindən qaz bəhrəni yaşayacaq Avropa enerji mənbələrini saxləndirmək üçün yeni yollar axtarırdı. Bu axtarışlar Bakıdan Gürcüstana və Türkiyə vasitəsilə Avropaya uzanan 3500 kilometrlik "Cənub qaz dəhlizi"nin əsas iştirakçılarından biri olan Azərbaycanla maraqlı artırmaqla ölkəmiz arasında enerji sahəsində əlaqələr daha da dərinləşirdi. Qaz ixracatını Qərbdə doğru genişləndirən Azərbaycan 18 iyul 2022-ci ildə Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında "Avropa Komissiyası tərəfindən təmsil olunan Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan Respublikası arasında enerji sahəsində Strateji Tərəfdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu" imzalamaqla Gürcüstan və Türkiyəyə qaz tədarük edən ölkəmiz artıq Avropanın 10 ölkəsi ilə müqavilələr bağladı. Onu da qeyd etmək ki, müttəxəssislər Azərbaycanın uzun illər dünya bazasında böyük qaz tədarükçüsü kimi etibarlı təchizatçı olacağına inanırlar. Hazırda Azərbaycanın təbii qaz ixracının 50 faizi Avropa ölkələrinin payına düşür.

Onu da qeyd etmək ki, reallaşdırılan rəssional və pragmatik xarici siyasət kursu sayəsində Azərbaycan dünyada iqtisadiyyatındakı mövqeyi güclənməkdə, eyni zamanda reytinqi artırmaqdadır. Bu gün dünyanın siyasi və təbii ki, xalqlarımızın rifahına xidmət edə bilər. Bu reallıq rəsmi Bakının xarici siyasət gündəmi ilə həməhəngdir və Azərbaycan xalqının milli maraqlarına cavab verir.

Onu da qeyd etmək ki, reallaşdırılan rəssional və pragmatik xarici siyasət kursu sayəsində Azərbaycan dünyada iqtisadiyyatındakı mövqeyi güclənməkdə, eyni zamanda reytinqi artırmaqdadır. Bu gün dünyanın siyasi və təbii ki, xalqlarımızın rifahına xidmət edə bilər. Bu reallıq rəsmi Bakının xarici siyasət gündəmi ilə həməhəngdir və Azərbaycan xalqının milli maraqlarına cavab verir.

beynəlxalq tədbirlərə evsahibliyi etməsi, nüfuzlu və güclü milli dövlətlərin, həmçinin beynəlxalq qurumların ölkəmizlə əməkdaşlığa xüsusi əhəmiyyət verməsi dövlətimizin yüksək beynəlxalq nüfuzunu əks etdirməkdədir.

Son illərin hadisələri birmənalı şəkildə Cənubi Qafqaz regionunun lider dövləti kimi Azərbaycanın müasir beynəlxalq münasibətlər sisteminə mövqələrini olduqca möhkəmləndirdiyini təsdiq edir. Dünyada təkcə əhalisinin sayına görə yox, həm də əsas güc mərkəzi kimi qəbul edilən Çin Xalq Respublikası ilə dostluq, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq və etibarlı tərəfdaşlığa əsaslanan əlaqələrin uğurlu inkişafı ölkəmizin beynəlxalq aləmdə yalnız iqtisadi qüdrətinə deyil, həm də siyasi mövqeyinə, aparlan müstəqil siyasətə münasibətdir.

Azərbaycanın təşəbbüsü və iştirakı ilə həyata keçirilən "Şərq-Qərb", "Şimal-Cənub" beynəlxalq nəqliyyat marşrutları iki ölkə arasında etibarlı platforma yaradır. Xatırladaq ki, Azərbaycan Çinin global təşəbbüsü olan "Kömər və yol" layihəsinə dəstəkləyən ilk dövlətlərdən biri olub. Bu təşəbbüs çərçivəsində Azərbaycan həm Çin, həm də digər Asiya və Avropa ölkələri üçün strateji tranzit ölkəsinə çevrilib. Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu və digər nəqliyyat infrastrukturunu bəzi istiqamətdə əməkdaşlığın texniki və logistik əsaslarını təmin edir. Eyni zamanda Azərbaycan beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini əsas götürərək Çinin ərazi bütövlüyünə dəstəyini daim ifadə edir.

Cənubi Qafqazın lideri olan Azərbaycan xarici siyasət strategiyası ilə həm ikitərəfli münasibətlər kontekstində, həm də çoxşaxəli əlaqələr fonunda yerləşdiyi regionun inkişafına mühüm töhfələr verir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin global miqyaslı bir siyasətçi olduğuna onun Avrasiyanın əsas ölkələri arasındakı münasibətlərdə birləşdirici rolu, digər bölgələrdə dərin köklü münasibətlərin aradan qaldırılması istiqamətində sülhə yönəlik bəşərdirci səyləri bir daha təsdiqləyir. Son illər türk dövlətləri birliyinin gücləndirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atılmaqdadır. Bu tarixi prosesdə ölkəmiz xüsusi rola malikdir. Bu ideyanın əsas müəlliflərindən olan cənab İlham Əliyev bu gün türk dünyasının liderlərindən biri kimi qəbul olunur. Bu etimad sayəsində Azərbaycan bəzi ölkələr arasında yaranmış problemlərin həllində vasitəçilik edir.

2015-ci ildə Rusiyaya məxsus hərbi qırıcı təyyarənin Türkiyə ərazisində vurulması ilə iki ölkə arasında yaranan gərginlik dövlətimizin başçısının vasitəçiliyi ilə həllini tapdı.

Aprel ayının birinci ongünlüyündə ADA Universitetində "Yeni dünya nişamına doğru" mövzusunda keçirilən beynəlxalq forumda çıxışı zamanı dövlətimizin başçısı Türkiyə və İsrail arasında yaşanan gərginlikdən danışarkən demişdir: "Türkiyə ilə İsrailin ilk dəfə barışmasında Azərbaycan vasitəçilik edib. İlk bəhrənə zamanı biz fəal rol oynadıq ki, bu iki ölkənin mövqeyini bir-birinə yaxınlaşdıraraq".

Hər iki ölkənin Azərbaycanın yaxın dostu olduğunu diqqətə çatdıran dövlətimizin başçısı əlavə etmişdir: "Türkiyə ilə müttəfiq ölkəyik. Biz 2021-ci ildə Şuşa Bəyannaməsini imzaladıq və rəsmi olaraq müttəfiqik". İsrailin də Azərbaycan üçün dost ölkə olduğunu vurğulayan Prezident bildirdi ki, bu qarşılıqlı dostluq müxtəlif çətin vəziyyətlərdə uzun illərdir özünü büruzə verib. Ona görə də bu iki ölkə arasında olan hər hansı bir anlaşılmazlıq bizi narahat edir.

Beynəlxalq problemlərin müzakirəsində ölkəmizin ədalətli mövqeyi, hər iki tərəfdən Azərbaycan lideri İlham Əliyevin şəxsiyyətinə göstərilən hörmət və etimad bu gün də Türkiyə-İsrail münasibətlərinin tənzimlənməsi üçün əlverişli mühit yaradır.

Bu məqamda olduqca vacib İran Azərbaycan münasibətlərini də diqqətdən qaçırmıq mümkün deyil. Prezident Məsud Pezeşkiyanın ölkəmizə rəsmi səfərini iki qonşu ölkə arasında münasibətlərdə yeni mərhələnin başlanğıcı hesab etmək olar. Səfərin əsas məqsədi mövcud əlaqələri daha da genişləndirmək və gələcək üçün davamlı tərəfdaşlıq platforması yaratmaq idi. Bu səfər həm Azərbaycan, həm də İran üçün tarixi və strateji baxımdan xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Dövlət başçılarının verdiyi bəyanatlar, imzalanmış sənədlər və əldə edilən razılaşmalar qarşılıqlı münasibətlərin gələcəkdə daha da inkişaf etdiriləcəyindən xəbər verir. Prezident İlham Əliyev İran prezidentinin ölkəmizə rəsmi səfərini yüksək qiymətləndirərək "İran prezidentinin Azərbaycana rəsmi səfəri əlaqələrimizin yüksək səviyyədə olmasını təzahürüdür", - deyə bildirdi. Artıq qeyd edə bilərik ki, Bakı və Tehran arasında siyasi, iqtisadi və humanitar sahələrdə əməkdaşlığın yeni mərhələsi başlandı.

Ölkələrimiz və xalqlarımız arasındakı tarixi bağlara da toxunan dövlətimizin başçısı dedi: "Biz ərslər boyu bir məkanda yaşamışıq, bir dövlət çərçivəsində yaşamışıq. Yeni çoxmütləq əlaqələr də çox genişdir. Bu gün iki müstəqil dövlət kimi biz bölgəmizdə önəmli rol oynayırıq. Bölgə məsələlərinin bölgə ölkələri tərəfindən həll olunması da hər iki tərəfin fikridir və siyasətidir". Prezident İlham Əliyev Azərbaycan-İran münasibətlərinin sadəcə siyasi maraqlara deyil, ortaq mədəniyyətə, tarixi irsə və regional məsuliyyətə hissən sۆykəndiyini xüsusi olaraq vurğuladı. Ümumiyyətlə, hər iki lider regionun taleyinin bölgə dövlətlərinin əlində olmasını vacibliyini bir daha qeyd edərək xarici müdaxilələrə qarşı ortaq mövqəyə sərgilədi.

Prezident Məsud Pezeşkiyanın "Azərbaycanın və əziz Azərbaycan xalqının Qarabağda və Azərbaycanın sahib çıxmalı olduğu digər ərazilər üzərindəki hüququnu tanıyıraq. Biz inanırıq ki, Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz hissəsidir və buna hörmətlə yanaşıyıq" açıqlaması İranın Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə verdiyi dəstəyi açıq şəkildə ifadə etməsi Cənubi Qafqaz regionunda sabitliyin qorunması və regional əməkdaşlığın inkişafı üçün mühüm zəmin yaradır.

Səfər çərçivəsində müxtəlif sahələrə aid imzalanmış sənədlərin əhəmiyyətini vurğulayan Məsud Pezeşkiyan bildirmişdir: "Bu gün əldə edilmiş razılaşmalara, imzalanmış sənədlərə əsasən, Prezident İlham Əliyev müəyyən müddət çərçivəsində gələcək üçün strateji planın hazırlanması haqqında müvafiq nəzirlərə, məsul şəxslərə göstəriş verib". Bu strateji plan həm iki ölkənin ikitərəfli münasibətlərinin daha sistemli və məqsədyönlü şəkildə inkişaf etdirilməsi, həm də regional layihələrdə birgə iştirak baxımından böyük önəm daşıyır. Xüsusilə nəqliyyat dəhlizlərinin, sərhəd ticarət zonalarının genişləndirilməsi, enerji əməkdaşlığının dərinləşdirilməsi kimi sahələrdə konkret layihələrin reallaşacağı gözlənilir.

Məsud Pezeşkiyan Prezident İlham Əliyevin şəxsi səylərini qiymətləndirib və ona ikitərəfli münasibətlərdə atılacaq addımlar, mümkün olan bütün sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilmək və dərinləşdirmək üçün göstərdiyi əməkdaşlığa görə təşəkkür edib. İran Prezidenti Azərbaycan Prezidentinin regionda sülhün və tərəqqinin təmin olunmasında oynadığı fəal rolu yüksək dəyərləndirir.

Azərbaycan-İran arasında qonşuluq münasibətləri Prezident İlham Əliyevin regionda əlaqələrin möhkəmləndirilməsinə və gərginliyin azaldılmasına yönəlik siyasəti ilə yeni mərhələyə yüksəlir.

Elşən QƏNİYEV, "Azərbaycan"

Azərbaycanı dünya siyasətində söz sahibinə çevirən Lider

Azərbaycan-İran əməkdaşlığı daha da inkişaf edəcək

Güclənən əlaqələr bölgədə dayanıqlı sabitliyin və yüksək rifahın təmin olunmasına müsbət impuls verəcək

"Azərbaycan Respublikası İran İslam Respublikası ilə məhrəban qonşuluq, bərabərhuquqluluq, qarşılıqlı hörmət və faydaya əsaslanan əlaqələrin inkişafına önəm verir".

Bu fikirləri "Azərbaycan" qəzetinə Milli Məclisin deputatı Kamran Bayramov deyib. O bildirib ki, müstəqilliyimizin bərpasından sonra Azərbaycan qarşılıqlı hörmət və əməkdaşlıq prinsipini əsas götürərək yaxın qonşuluq əlaqələrini daim inkişaf etdirməyi prioritet kimi müəyyənləşdirib. Tarixən bu proseso radikalrak kölgə salmağa cəhd etsələr də, Azərbaycan heç zaman spekulasiyaya və manipulyasiyaların iştirakçısı olmayıb. "Diplomatik münasibətlərdə səylərimiz genişlənib. Prezident İlham Əliyevin İran İslam Respublikasının Prezidenti cənab Məsud Pezeşkiyanla Bakıda keçirilən görüşdən sonra mətbuata verdiyi bəyanat, ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın yeni mərhələyə qədəm qoyduğunu bir daha təsdiqləyib. Dövlət başçımızın verdiyi mesajlar Azərbaycanın prinsipial mövqeyini, qarşılıqlı hörmətə və bərabərhuquqlu tərəfdaşlığa əsaslanan siyasətini açıq şəkildə nümayiş etdirib. Ən vacibi isə dövlət başçımız bölgədə sülhün, əməkdaşlığın və sabitliyin təmin olunmasını Azərbaycan üçün prioritet olduğunu bir daha bəyan edib, - deyər deputat əlavə edib.

K.Bayramov qeyd edib ki, rəsmi Tehranın yeni geosiyasi düzəndə ölkəmizlə əlaqələri normallaşdırma yolunu tutması Cənubi Qafqazın davamlı inkişafı, həmçinin iki ölkə arasında siyasi, iqtisadi və mədəni əlaqələrin inkişafı çərçivəsində böyük önəm daşıyır. Bundan sonra da əlaqələrin genişləndirilməsi daim iki ölkə liderinin diqqət mərkəzində olacaq. Prezident İlham Əliyev İran İslam Respublikasının Prezidenti Məsud Pezeşkiyanın 2025-ci il aprelin 28-də Azərbaycana rəsmi səfəri zamanı mətbuata verdiyi bəyanatda bildirib ki, bu gün dövlətlərarası münasibətlərimiz möhkəm təməl üzərində inkişaf edir. İran Prezidentinin Azərbaycana rəsmi səfəri əlaqələrimizin yüksək səviyyədə olmasının təzahürüdür: "Bu gün apardığımız danışıqlar və fikir mübadiləsi əsasında bir çox önəmli məsələlər haqqında söhbət etdik, fikirlərimizi bildirdik. Azərbaycan-İran strateji münasibətlərini bir daha təsdiqlədik. Biz bütün məsələlərə səmimi şərət əsasında öz fikirlərimizi bildirmişik. Əsas məsələ ondan ibarətdir ki, hər iki tərəf Azərbaycan-İran əlaqələrinin inkişafına çalışmalıdır və çalışır. Hörmətli Prezidentin böyük heyətlə Azərbaycana gəlməsi və bu gün bir çox önəmli sənədlərin imzalanması, o cümlədən prezidentlər səviyyəsində imzalanmış sənəd bir daha bizim xoş niyyətimizi göstərir, onu göstərir ki, biz bütün istiqamətlər üzrə bir-birimizə daha yaxın olmağa çalışırıq".

Öz növbəsində İran İslam Respublikasının Prezidenti Məsud Pezeşkiyan da bildirib ki, gələcək üçün geniş, əhatəli və daha yaxşı strateji plan olmasına çalışacaqlar: "Bütün sahələrdə - sənaye, elm, mədəniyyət, iqtisadiyyat, siyasət, təhlükəsizlik üzrə planlarımızs olun. Biz birlikdə bölgədə sülh, təhlükəsizlik və əmin-amanlığı təmin edəcəyik və öz çətinliklərimizi həll edəcəyik. Əminəm ki, əgər biz müsəlman ölkələri, regional dövlətlər və qonşular, qədim dövrlərdən bir yerdə olmuş qardaş və bacılar əl-ələ verib bir-birinin ərazi bütövlüyünə hörmətlə yanaşsaq, dünyaya başlanırıq qarşılıqlı qaydada razılaşdırılmış olacaq".

Deputat vurğulayıb ki, iki ölkə rəhbərinin birgə mətbuat konfransında səsləndirdiyi fikirlər Azərbaycan-İran münasibətlərinin yeni mərhələyə qədəm qoyduğunu göstərir: "Bu bəyanatlar, iki ölkə arasında tarixi, mədəni və dini bağlara əsaslanan dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin daha da güclənməsi üçün imkanlar yaradır. Bəzi illər istisna olmaqla, Azərbaycanın İranla ticarət dövriyyəsi əsasən yüksələn xətlə inkişaf edib. 2024-cü ildə Azərbaycan ilə İran arasında ticarət dövriyyəsi 647 milyon dollar olub. 2023-cü illə müqayisədə dövriyyə 33 faiz artıb".

K.Bayramov bildirib ki, Azərbaycan və İran arasında regional və beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində əməkdaşlıq davam edir.

İki ölkə arasında Azərbaycan-İran-Rusiya, Azərbaycan-İran-Türkiyə, Azərbaycan-İran-Gürcüstan-Türkiyə və 3+3 regional məşvərat mexanizmi çərçivəsində də əməkdaşlıq mövcuddur. Deputat qeyd edib ki, keçirilən görüş və verilən bəyanatlar Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlərdə öz suverenliyinə, milli maraqlarına səykənərək uğurlu siyasət apardığını və qonşularla münasibətlərdə ədalətli və qarşılıqlı faydalı əlaqələrin tərəfdarı olduğunu göstərir. Əminlik ki, cənab Prezidentin yürütdüyü qətiyyətli siyasət nəticəsində Azərbaycan-İran əlaqələri yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyacaq, bölgədə daha güclü sabitlik və rifah təmin olunacaq.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

"Araz dəhlizi" regionda geniş tranzit imkanları yaradacaq

Azərbaycanın Avrasiyanın nəqliyyat qovşağına çevrilməsi təkcə ölkəmizin əlverişli coğrafiyada yerləşməsi ilə deyil, həm də dövlətimiz tərəfindən nəqliyyat-tranzit imkanların şaxələndirilməsi üçün yaradılan müsbət şəraitə, bu istiqamətdə həyata keçirilən məqsədyönlü siyasətə görə mümkün olub.

Azərbaycanın təşəbbüsləri, fəal dəstəyi ilə gerçəkləşdirilən yeni marşrut layihələri yalnız ölkəmizin deyil, ümumilikdə bölgənin və daha geniş coğrafiyanın iqtisadi, ticari əlaqələrinin inkişafı üçün əvəzolunmaz rol oynayır. Bu layihələrin ən böyük özəllikləri təhlükəsizliyə, rifahı xidmət edən yollar açması, uzaq, yaxın fərq etməz - müxtəlif ölkələr arasında qarşılıqlı etimada əsaslanan hərtərəfli əməkdaşlığa da yeni üfüqlərin açılması üçün müsbət zəmin yaratmasıdır.

Bu baxımdan, artıq beynəlxalq gündəliyə, ləksikona daxil olan "Araz dəhlizi" layihəsi də xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Bu layihə İran ərazisi vasitəsilə Azərbaycanın Şərqi Zəngəzur İqtisadi Rayonu ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasını birləşdirəcək. Araz çayının üzərindən keçən və "Araz dəhlizi" adlanan Kələlə-Ağbənd layihəsi - Kələlə-Ağbənd-Cəbrayıl-Füzuli-Ağdam-Yevlax-Gəncə-Tbilisi-Batumi marşrutu Fars Körfəzinə Qara dənizlə birləşdirəcək.

Aprelin 28-də İran Prezidenti Məsud Pezeşkiyanın ölkəmizə səfəri çərçivəsində keçirilən Azərbaycan-İran biznes-forumu zamanı Prezident İlham Əliyev bir daha sözügedən layihənin əhəmiyyətinə vurğu edərək dedi ki, "Araz dəhlizi" layihəsi böyük diqqət cəlb edir, həm bölgəmizdə, həm dünyada bu layihə ilə bağlı müxtəlif forziyyələr, müxtəlif sayələr gözür: "Əslində, buna heç bir əsas yoxdur. Çünki bu, sadəcə olaraq, yeni bir nəqliyyat, bağlantı layihəsidir və Azərbaycanın əsas hissəsini Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə İran ərazisindən birləşdirən bir layihədir".

Asiyadan Avropaya uzanan nəqliyyat dəhlizinin bir qolu

Ağbənd-Kələlə avtomobil yolu körpüsünün və ona bitişik köməkçi yolun tikintisinin 2025-ci ilin sonunadək tamamlanması planlaşdırılır. Bu layihə regionun strateji nəqliyyat infrastrukturunun mühüm hissəsini təşkil etməklə, bir sıra əhəmiyyətli funksiyaları yerinə yetirəcək. Məlumatla görə, tikinti işləri başa çatdıqdan sonra yeni yol marşrutu Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunu Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə birləşdirən ən qısa və səmərəli nəqliyyat bağlantısını təmin edəcək. Çin-Mərkəzi Asiya-Azərbaycan-İran-Türkiyə xəttini əhatə edən "Şərqi-Qərb"

"İran Prezidenti Məsud Pezeşkiyanın Azərbaycana səfəri bir çox məqamlara görə tarixi səfər kimi qiymətləndirə bilərik. İlk növbədə, Bəndər-Abbasdakı Şəhid Rəcəli limanında baş vermiş partlayışa rəğmən, səfərin təxirə salınmaması Tehranın Bakı ilə yüksək-səviyyəli dialoqu ən tez vaxtda baş tutmasına maraqlı olduğunu göstərdi. Dövlət başçılarının səsləndirdikləri bəyanatlar, imzalanan sənədlər ikitərəfli münasibətlərdə artıq yeni mərhələnin başladığını söyləməyə əsas verir".

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Könül Nurullayeva deyib.

Deputatın fikrinə, əvvəllər yaranmış bəzi narazılıqlara baxmayaraq, İran-Azərbaycan münasibətlərində hər zaman yaxın qonşuluq, ortaq tarix və mədəni irs mühüm rol oynayır. Bu səfər zamanı hazırda dünyada müşahidə olunan geosiyasi və iqtisadi reallıqlar fonunda Bakı ilə Tehran münasibətləri uğurla davam etdirmək niyyətlərini açıqladı. "Əslində, Azərbaycan bütün qonşularla, o cümlədən İranla əlaqələrin inkişafında daim maraqlı olub və bu siyasət bu gün də davam edir. Hətta 44 günlük müharibədən sonra Azərbaycanın təşəbbüsü ilə yaradılan 3+3 formatına İranın da cəlb olunması təsədüfi deyildi. Eyni zamanda Azərbaycan-İran-Türkiyə, Azərbaycan-Rusiya-İran üçtərəfli əməkdaşlıq formatları da mövcuddur və onların təşəbbüsləri də möht Prezident İlham Əliyevdir. Məlum olduğu kimi, 2016-cı ildə Bakıda, 2017-ci ildə Tehranda Azərbaycan, İran və Rusiya prezidentlərinin üçtərəfli Zirvə görüşləri keçirilib. Budo-fəki səfər zamanı prezidentlərin

nəqliyyat dəhlizinin əsas komponentlərindən biri olacaq. Həmçinin "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan ərazisindən keçən hissəsinin funksional imkanlarını genişləndirəcək. Fars körfəzi ilə Qara dənizi birləşdirən, həm relyef, həm də iqlim baxımından ən əlverişli avtomobil yolu kimi çıxış edəcək.

Tikilən avtomobil yolu I texniki dərəcəyə malik olmaqla, Ağbənd-Cəbrayıl-Ağdam-Yevlax-Gürcüstan istiqamətində səmərəli yük və sənənin daşınmalarını mümkün edəcək. Paralel olaraq, təxminən bir il ərzində tamamlanması gözlənilən Ağbənd-Laçın-Kəlbəcər-Gəncə-Gürcüstan avtomobil marşrutu da bu şəbəkəyə əlavə ediləcək və regionun nəqliyyat-logistika potensialının daha da artmasına töhfə verəcək.

Layihələrin reallaşması ikitərəfli və regional nəqliyyat-tranzit əlaqələrinin, yükdaşmalarının artırılmasına, logistik imkanların genişlənməsinə və ümumilikdə geniş kommunikasiya bağlantılarının yaradılmasına şərait yaradacaq.

Yuxarıda sözügedən forumda Prezident İlham Əliyev söylədi ki, bu layihə sayəsində böyük tranzit imkanları yaranacaq: "Bu, sadəcə olaraq, bu bölgənin layihəsi deyil. Biz hesab edirik ki, bu, Asiyadan Avropaya uzanan nəqliyyat dəhlizinin bir qolu olmalıdır. Bir tərəfi Arahq dənizinə, bir tərəfi Fars körfəzinə uzanan yeni nəqliyyat bağlantı dəhlizi olmalıdır və bir çox ölkələr bundan fayda götürəcək".

Dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, təbii olaraq, bu layihənin ərəşəyə gəlməsində əsas rol yenə də bizim ölkələrimizin üzərinə düşür və bu istiqamətdə Azərbaycan tərəfindən aparılan işlər demək olar ki, tamamlanıb.

"Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizi üzrə six əməkdaşlıq edilir

"Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi, əsasən, Hindistan və Fars körfəzi

regionundan yüklərin Rusiya, Qərbi Avropa, Baltikyanı və Skandinaviya ölkələrinə çatdırılmasını təmin edir. Bu dəhlizin digər marşrutlarla müqayisədə əsas üstünlüyü tranzit məsafəsi və vaxtını iki-üç dəfə azaltmasıdır. Əgər dəniz yolu ilə Fars körfəzi və Hind okeanı, Süveyş kanalı, Arahq dənizi, Baltik dənizindən keçərək Helsinki şəhərinə daşıma müddəti 45-60 gün təşkil edirsə, "Şimal-Cənub" dəhlizi ilə bu müddət 20-25 gündür.

"Şimal-Cənub" dəhlizi çərçivəsində Azərbaycan və İran dəmir yollarının birləşdirilməsinə dair işlər görülür. Azərbaycanın Astara stansiyasından İranın Astara şəhərinə qədər dəmir yolu artıq inşa edilib. Növbəti mərhələdə İran və Azərbaycan dəmir yollarının tam birləşdirilməsi üçün çatışmayan 167 km uzunluğundakı Astara-Rəşt dəmir yolunun tikintisi reallaşdırılacaq. Bütün işlər yekunlaşdıqdan sonra Skandinaviya ölkələri, Rusiya, Azərbaycan və İranın dəmir yolları bir şəbəkədə birləşəcək və şimaldan Fars körfəzinə qədər vahid dəmir yolu xətti formalaşacaq.

Azərbaycan-İran biznes-forumu zamanı Prezident İlham Əliyev dedi ki, "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizi üzrə Azərbaycanla İran six əməkdaşlıq edir: "Biz istəyirik ki, bu, sadəcə, nəqliyyat dəhlizi olmasın, həm Azərbaycan, həm də İran ərazisində yolboyunca yeni bizneslərin açılması, yeni sənaye müəssisələrinin yaradılması üçün imkan yaratsın. Bunun üçün kifayət qədər imkanlar var. Çünki hər iki ölkənin çox böyük iqtisadi potensialı var, hər iki ölkədə sahibkarlar sinfi kifayət qədər fəaldır".

Göründüyü kimi, regionun strateji nəqliyyat qovşağı kimi dünyanın diqqət mərkəzində olan Azərbaycanı yeni çağırışlara cavab verən təşəbbüsləri, layihələri ilə, sözün əsl mənasında, Avropa ilə Asiya arasında yeni körpülər, yollar salır.

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan-Aİ əlaqələrində dönüş yaranır

"Avropa İttifaqının Xarici siyasət və təhlükəsizlik məsələləri üzrə ali nümayəndəsi Kaya Kallasın Azərbaycana səfəri zamanı keçirilən görüşlərdə bir daha aydın oldu ki, Aİ Azərbaycanı inamlı tərəfdaş hesab edir. Ali nümayəndə bir daha ölkəmizlə əlaqələri yüksək dəyərləndirib, bu münasibətləri daha da inkişaf etdirməkdə maraqlı olduğunu söylədi".

Bu fikirləri qəzetimizə açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Nigar Məmmədova deyib. O bildirib ki, Azərbaycan uzun illərdir Aİ-nin enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayır. Bu məsələ Kaya Kallasın səfəri zamanı bir daha gündəmə gəldi. Eyni zamanda vacib geosiyasi məqamda yerləşən Azərbaycan nəqliyyatı kimi də Avropa İttifaqı üçün cəlbədicidir. Bu cəlbədicilik getdikcə daha da artır. Görüşdə bir daha ən nəhəng enerji layihəsi olan "Cənub qaz dəhlizi"nin roluna, Azərbaycanın Avropanın 10 ölkəsinin, o cümlədən Avropa İttifaqının 8 üzvünü qazla təchiz etdiyi xüsusi vurğulandı. Cənab Prezident də qeyd etdi ki, Azərbaycan qaz təchizatının coğrafi əhatəsinə görə Avropa məkanını qazla təmin edən ilk ölkələrdən biridir. "Kaya Kallas Avropa İttifaqının, eyni zamanda Cənubi Qafqaz regionunda davamlı sabitliyin təmin olunmasında maraqlı olduğunu bildirdi. Məlumdur ki, Avropa İttifaqında bəzi qərəzli dairələr münasibətlərin inkişafında yox, əlaqələri zədələmək istiqamətində çoxsaylı addımlar atıb. Ermənistandan alət kimi istifadə edərək, regionda vəziyyəti gərginləşdirməyə çalışırlar. Biz bu aqressiv və ikili standartlar siyasətinin sabiq ali nümayəndə Cozep Borelin dövründə şahidi olduq. Amma Kallasın səfərini, Prezident İlham Əliyevlə görüşünü Azərbaycan-Aİ əlaqələrində dönüş nöqtəsi kimi qiymətləndirmək olar. Bu səfər ikitərəfli münasibətlərdə yeni səhifə açdı və onu yeni səviyyəyə qaldırdı", - deyər siyasətçi əlavə edib.

Deputat qeyd edib ki, Avropa İttifaqı bu gün Azərbaycanın əhəmiyyətini görür və əvvəl mövcud olmuş qəribə yanaşmalarından geri çəkilir.

Ə.QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Qlobal Cənuba töhfə verəcək mühüm platforma

"Yüzdən artıq ölkənin nüfuzlu qeyri-hökumət təşkilatının, vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin iştirakı ilə ilk dəfə Qlobal Cənub QHT Platformasının təsis olunması böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bakıda keçirilən bu nəhəng tədbir Qlobal Cənubun vətəndaş cəmiyyətlərinin həyatında vacib hadisələrdən biridir".

Bu sözləri qəzetimizə açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Vüqar Rəhimzadə deyib. Qlobal Cənub QHT Platforması ideyasının COP29 dövründə yarandığını xatırladan deputat bildirib ki, Azərbaycanın COP29-da prioritetlərindən biri inklüzivlik və şəffafliq prinsipləri idi. COP29 çərçivəsində Milli QHT Forumunun Qlobal Cənub QHT Platformasının yaradılması barədə təşəbbüsü böyük dəstək qazandı. Yüzdən çox ölkədən 500-ə yaxın QHT-nin birləşdiyi COP29 QHT Koalisiyasının sonrakı dövrdə Qlobal Cənub QHT Platformasının təsisatlanması məqsədilə təşəbbüs qrupuna çevrilməsi koordinasiyalı fəaliyyətə ehtiyacın olduğunu göstərir. "Prezident İlham Əliyev Qlobal Cənub QHT Platformasının təsis konfransının iştirakçılarına müraciətində qeyd etdi ki, Qlobal Cənubun güclü səsinə çevrilən Azərbaycan bu platformanın möhüz Bakıda təsis olunmasını Qoşulmama Hərəkatına və COP29-a sədrlik dövründə fəaliyyətinə verilən yüksək qiymət kimi qəbul edir. Qlobal Cənub QHT Platforması xalqlarımızın səsinin eşidilməsi, mövqələrinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, onların haqlarının qorunması və hüquqlarının təmin edilməsi işinə böyük töhfə verəcək. Bu qədər QHT nümayəndəsinin vahid platformada təmsil olunması və təndəş cəmiyyətinin səsinin gələcəyin birgə qurulmasında mühüm rol oynayacağını deməyə əsas verir", - deyər deputat vurğulayıb.

Vüqar Rəhimzadənin sözlərinə görə, Azərbaycan fəal diplomatiya vasitəsilə Qlobal Şimal və Qlobal Cənub arasında mövqə fərqliliklərini aradan qaldırmaq, daha inklüziv və effektiv dialoqu inkişaf etdirmək üçün bu gün də əzmli çalışır. Bakıda keçirilən "Həmroy fəaliyyət: yeni və ədalətli dünya üçün Qlobal Cənub QHT-lərinin gücləndirilməsi" adlı forum Cənub QHT-lərinin Azərbaycanla əməkdaşlığa böyük maraq göstərdiklərini bir daha açıq şəkildə nümayiş etdirir. Həm Bakıda keçirilən forum, həm də Qlobal Cənub QHT Platformasının təsis olunması gələcəkdə global çağırışlara qarşı mübarizədə QHT-lər arasında birgə fəaliyyətin daha da genişlənməsinə xidmət edəcək.

Əsmər QABİLQIZI,
"Azərbaycan"

İqtisadiyyat və sosial həyat

Prezidentin sərəncamı icra olundu

İkinci Dünya müharibəsi iştirakçılarına və sənəddə nəzərdə tutulan digər şəxslərə birdəfəlik maddi yardım ödənildi

Prezident İlham Əliyevin 21 aprel 2025-ci il tarixli sərəncamına əsasən, 1941-1945-ci illər İkinci Dünya müharibəsi iştirakçılarına və sərəncamda nəzərdə tutulan digər şəxslərə birdəfəlik maddi yardımların ödənişi həyata keçirilib.

Sərəncama uyğun olaraq, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən İkinci Dünya müharibəsində Qələbənin 80-ci ildönümü ilə əlaqədar həmin müharibənin iştirakçıların hər birinə 2500 manat birdəfəlik maddi yardım ödənilib.

İkinci Dünya müharibəsində həlak olmuş və ya sonralar vəfat etmiş döyüşçülərin dul arvadları, həmin dövrə arxa cəbhədə fədakar əməyinə

görə orden və medallarla təltif edilmiş şəxslər, İkinci Dünya müharibəsi illərində döyüş cəbhələrinin arxa hüdudları, yaxud döyüşün donanmalarının əməliyyat zonaları daxilində ordunun və donanmanın mənafeyi üçün tapşırıqları yerinə yetirmiş xüsusi birləşmələrin işçiləri, İkinci Dünya müharibəsi dövründə Leningrad şəhərinin müdafiəsinə görə müvafiq medal və döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxslər, habelə Leningrad şəhərinin mühasirəsi iştirakçıların hər birinə isə 1250 manat birdəfəlik maddi yardım ödənilib.

Sərəncam İkinci Dünya müharibəsi iştirakçıları və digər müvafiq şəxslərdən ibarət ümumilikdə 2340 şəxsi əhatə edib və birdəfəlik maddi yardımlar onların bank hesablarına köçürülüb.

Son illər sosial sahədə aparılan islahatlar ölkənin reabilitasiya sisteminin də müasir tələblərə uyğun qurulmasına imkan yaradıb. Prezident İlham Əliyevin tapşırıqları əsasında bu sahədə həyata keçirilən çoxsaylı tədbirlər nəticəsində işlərin əhatə dairəsi genişlənib və keyfiyyəti yüksəlib.

Bunun üçün, ilk növbədə, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyinin reabilitasiya müəssisələrində əsaslı təmir və yenidənqurma işləri aparılıb. Eyni zamanda qabaqcıl dünya təcrübəsinə uyğun yeni reabilitasiya metodlarının tətbiqi ilə biopsixosial modelə əsaslanan xidmət spektri yeni istiqamətlər üzrə xeyli genişləndirilib.

Həmin müəssisələrdə əlilliyi olan şəxslərin müayinəsi və qiymətləndirilməsi aparıldıqdan sonra fərdi plan tərtib edilir. Onların ehtiyac duyduqları stasionar və ambulator xidmətlər, icma əsaslı, telereabilitasiya, həmçinin səyyar formalarla reabilitasiya xidmətləri ilə əhatə edilməsi təmin olunur. Bu plan əsasında müəyyən olunan müddət ərzində əlilliyi olan şəxslərə həkim və psixoloq müayinəsi, loqoped seansı, müalicəvi masaj, müalicəvi bədən tərbiyəsi, əmək terapiyası və s. üzrə reabilitasiya xidmətləri göstərilir. Robotik reabilitasiya, sosial-psixoloji reabilitasiya, yoqa, dance ability (rəqs terapiyası) və s. kimi reabilitasiya metodlarının tətbiqinin əlilliyi olan şəxslərin ümumi əhvali-ruhiyyəsinin yüksəldilməsində və onların cəmiyyətdə inteqrasiyasında əvəz olunmaz təsirini asanlıqla müşahidə etmək olar.

Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyinin reabilitasiya müəssisələrində tətbiq olunan yeni üsullardan biri də 2022-ci ildən başlanan ippoterapiya (atlarla terapiya) xidmətləridir. Həftədə bir dəfə keçirilən ippoterapiya beynəlxalq təcrübəyə əsaslanır və at üzərində hərəkət etməklə, bədən özəlliklərinin aktivliyini artırmaq məqsədi daşıyır. Bu terapiya üsulu eyni zamanda əlilliyi olan şəxslərin ümumi əhvali-ruhiyyəsinin yüksəldilməsinə, autizm spektr pozuntusu, daun sindromu, serebral iflic, nitq qüsurları və s. olan uşaqların sosial-psixoloji və fizioterapevtik reabilitasiyasına müsbət təsir göstərir.

Onu da qeyd etmək ki, reabilitasiya müəssisələrinə gələ bilməyən əlilliyi olan şəxslər isə evlərində (səyyar) reabilitasiya xidmətləri ilə təmin edilir.

Bu mərkəzlərdə həyata keçirilən reabilitasiya tədbirləri həmçinin autizm, daun

Əlilliyi olan insanlar burada aktiv həyata qayıdırlar

Onların sırasında hətta peşəkar idmanla məşğul olanlar da az deyil

simptomlu, serebral iflic diaqnozlu uşaqları da əhatə edir. Onlar sosial-psixoloji və fizioterapevtik reabilitasiyaya cəlb olunurlar. Eləcə də onkoloji xəstəliklə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərə sosial-psixoloji dəstək və reabilitasiya xidmətlərinin göstərilməsi təmin edilir. Ailə üzvləri də psixo-maarifləndirmə tədbirlərinə cəlb olunur, onlarda emosional dəstək və yağı göstərmək bacarıqları artırılır.

2023-cü il dekabrın 1-dən Bərdə şəhərindəki Qarabağ Regional DOST Mərkəzində "RehaPoint" - Reabilitasiya

Məntəqəsi bölgə sakinlərinə ambulator reabilitasiya xidmətləri ilə təmin olunmaq imkanı yaradıb. Bu məntəqədə əlilliyi olan şəxslər ambulator formada müalicəvi bədən tərbiyəsi, əmək terapiyası, psixoloq və loqoped xid-

mətləri, habelə ehtiyac duyduqları reabilitasiya vasitələri ilə təmin olunur. Sosial islahatlarda həmçinin əlilliyi olan şəxslərin reabilitasiya vasitələri ilə təminatının gücləndirilməsi önəmli yer tutur. Bu məqsədlə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı ilə əməkdaşlığı çərçivəsində əlilliyi olan şəxslərin rəy və təklifləri də öyrənilməklə 2020-ci ildə və ödənilən qanunvericilikdə müvafiq dəyişikliklər edilib.

Görülən bütün bu işlər reabilitasiya xidməti göstərilən əlilliyi olan şəxslərin illik sayının 2018-ci ildəki 11,9 mindən 10,4 dəfə artaraq 2024-cü ildə 123,3 minə çatmasına imkan verib. Eyni zamanda əlilliyi olan şəxslərə dövlət büdcəsi hesabına verilən reabilitasiya vasitələri

növlərinin sayı 4 dəfəyədək artırılaraq 34-dən 130-a çatdırılıb. Qeyd olunan dövrə əlilliyi olan şəxslərə verilən reabilitasiya vasitələrinin illik sayı 2,7 dəfə artaraq 97 minə dəkə çatıb.

Reabilitasiya vasitələri ilə təminatda mühüm yeniliklərdən biri də müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərin sosial dəstəklə əhatə olunması işləri çərçivəsində həmin şəxslərin yüksək texnologiyalı, son nəsil protezlərlə təminatdır. Belə ki, 44 günlük Vətən müharibəsindən sonrakı dövrdə 492 hərbi 609 yüksək texnologiyalı protezlə təmin olunub. Onlar aktiv həyata dönüş imkanı əldə ediblər. Hətta idman yarışlarında da uğurla iştirak edə bilirlər.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Qazaxıstandan taxıl idxalı çoxalıb

Azərbaycan cari kənd təsərrüfatı ilə Qazaxıstandan taxıl idxalını artırıb.

AZƏRTAC Qazaxıstanın Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinə istinadla xəbər verir ki, 2024-cü ilin sentyabrından 2025-ci il aprelin 27-dək Qazaxıstandan Azərbaycana taxıl tədarükünün həcmi 2023/2024-cü ilin müvafiq dövrü

ilə müqayisədə artaraq 5 min tondan 557 min tona çatıb.

Azərbaycanla yanaşı, regionun digər ölkələrində də Qazaxıstan taxılının idxalında əhəmiyyətli artım müşahidə olunur. İrana ixrac 16, Qırğızıstan 2 dəfə, Tacikistana 50, Özbəkistana 29,7, Əfqanıstana isə 33,8 faiz artıb.

Dünya birjalarında neft ucuzlaşıb

Londonun ICE ("InterContinental Exchange Futures") birjasında "Brent" markalı neftin bir barelinin qiyməti 0,86 dollar azalaraq 63,39 dollar olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Nyu Yorkun NYMEX ("New York Mercantile Exchange") birjasında "Light" markalı neftin bir barelinin qiyməti isə 0,77 dollar azalaraq 59,65 dollar təşkil edib.

Diri çəkiddə ət istehsalı 141,6 min tona çatıb

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyindən bildirilib ki, bu ilin yanvar-mart ayları ərzində Azərbaycanda diri çəkiddə ət istehsalı artıb.

Ötən ilin müvafiq dövründə ölkəmizdə 139,2 min ton diri çəkiddə ət istehsal olunmuşdur. Cari ilin ilk üç ayında isə bu rəqəm 141,6 min tona çatıb. Bununla da yanvar-mart ayları

rında Azərbaycanda diri çəkiddə ət istehsalında 1,7 faiz artım qeydə alınıb.

Qeyd etmək ki, yanvar-mart aylarında kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmində dəyər faktiki qiymətlərlə 1 milyard 601,6 milyon manat təşkil edib. Bunun da 94,3 faizi (1 milyard 510,1 milyon manat) heyvandarlıq sahəsinin payına düşür.

ARDNF-nin aktivləri ilk rübdə 4,5 faiz artıb

zənnlərinin dəyişməsindən yaranan fərq ilə bağlı ARDNF-nin büdcədənkonar gəliri hesabat dövrü üzrə 4 milyard 999 milyon manat təşkil etmişdir. Hesabat dövrü ərzində ARDNF-nin 2025-ci il büdcəsinin icrası çərçivəsində 3 milyard 620,3 milyon manat vəsait dövlət büdcəsinə transfert edilmişdir. 2025-ci ilin yanvar-mart aylarında "2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqəbatlılığının artırılması üzrə Dövlət Proqramı"nın maliyyələşməsinə 1,1 milyon manat, "Gənclərin xarici ölkələrin nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində təhsil almalarına dair 2022-2028-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nın maliyyələşməsinə isə 14,9 milyon manat yönəldilmişdir. Sözügedən dövrdə ARDNF-nin idarə edilməsi ilə bağlı xərcləri 7 milyon manat təşkil etmişdir.

Məlumat üçün qeyd etmək ki, ARDNF tərəfindən 2025-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının vasitəçiliyi ilə həyata keçirilən hərraclarda 2 milyard 420,6 milyon dollar məbləğində vəsait satılmışdır.

2025-ci ilin birinci rübündə ARDNF-nin aktivlərində müşahidə olunan artım əsasən vəsaitlərin idarə edilməsindən əldə edilən gəlirlər və büdcədənkonar gəlirlər hesabına formalaşmışdır.

Sözügedən rübdə inflyasiyanın tədricən zəifləməsi və digər müsbət makroiqtisadi göstəricilər sabit gəlirlə qiymətli kağızlar bazarında gəlirlilik tələblərinin azalmasına səbəb olmuşdur ki, bu da öz növbəsində fondun borc öhdəlikləri portfelinə müsbət qiymət dəyişikliyi ilə müşayiət edilmişdir.

Son dövrlərdə dünyada gedən gərgin iqtisadi münasibətlər fonunda beynəlxalq ticarətdə tətbiq olunan sort tənzimləmələr səhmi bazarında qeyri-müəyyənlik yaratmaqla ilin əvvəlindən müşahidə olunan qiymət artımı tendensiyanın tədricən öz yerini yenidən qiymətləndirmə itkilərinə verməsinə

səbəb olmuşdur. Belə ki, rübün sonuna doğru global bazarlarda geriləmələr, əsasən, ABŞ səhmi indeksləri hesabına olsa da, son ayda Avropa səhmlərində də neqativ tendensiya müşahidə edilmişdir.

2024-cü ildən etibarən qızıl qiymətlərində müşahidə olunan artım tendensiyası 2025-ci ilin ilk rübündə də davam etmişdir. Belə ki, geosiyasi gərginliklər fonunda qızıl qiymətləri cari ildə yenidən tarixi rekord səviyyələrinə çatmışdır. Bu əsasda hesabat dövrü ərzində ARDNF-nin qızıl portfelinə əhəmiyyətli büdcədənkonar gəlir formalaşmışdır.

Xatırladaq ki, ARDNF Azərbaycanın neft-qaz sərvətlərinin xalqa davamlı şəkildə xeyir-bərəkət gətirməsi məqsədilə 1999-cu il dekabrın 29-da Ümummilli Lider Heydər Əliyevin imzaladığı fərmanla təsis edilmişdir. Bir il sonra - 2000-ci il dekabrın 29-da Ulu Öndərin növbəti fərmanı ilə ARDNF-nin Əsasnaməsi təsdiq olunmuşdur. Bundan yarım il sonra isə daha bir fərmanla fondun vəsaitlərinin yerləşdirilməsi qaydaları təsdiq edilmiş və qurum əməli fəaliyyətə başlamışdır.

Analoji fondlar bir sıra ölkələrdə də fəaliyyət göstərir. ARDNF yaradılarkən həmin fondların təcrübəsinə müraciət olunmaqla yanaşı, yaşanan dövrün təxiraslanmaz problemlərinin həllini nəzərdə alan bir model seçilmişdir. Bir sözlə, ARDNF-nin fəaliyyəti xeyirxah, məqsədyönlü və uzaqgörən siyasət əsasında qurulmuşdur. Qurumun qarşısında çox mühüm vəzifələr dayanır ki, onlardan da ölkədə makroiqtisadi sabitliyin qorunması, neft gəlirlərindən asılılığın azaldılması, qeyri-neft sektorunun inkişafının təmin edilməsi və s. xüsusilə əhəmiyyətli yer tutur. Fondun fəaliyyəti, eləcə də ölkənin sosial-iqtisadi tərəqqisi naminə nəhəng ümummilli layihələrin maliyyələşdirilməsinə yönəldilir.

"Azərbaycan"

Ölkədə enerji dolum mərkəzlərinin sayı 184-ə çatıb

Hazırda ölkə üzrə ümumi enerji dolum mərkəzlərinin sayı 184-ə çatıb. Trend bu barədə Azərbaycan Mərkəzi Bankının "Dayanıqlı maliyyə hesabatı"na istinadən xəbər verir.

Qeyd edilib ki, ötən il fiziki şəxslər tərəfindən alınan istehlak kreditləri çərçivəsində avtomobil kreditlərinin strukturu dəyişib, ekoloji cəhətdən daha səmərəli nəqliyyat vasitələrinin payında əhəmiyyətli artım müşahidə edilib.

Zərdabda 5 yaşayış məntəqəsini birləşdirən yolun yenidən qurulmasına başlanılıb

Zərdab rayonunun Məlikumudlu-Çalılı-Salahlı-Hüseynxanlı-Xanməmmədli avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında Prezidentin sərəncamına əsasən, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi tərəfindən yenidənqurma işlərinə başlanılıb.

18 km-lik avtomobil yolu IV texniki dərəcəyə uyğun yenidən qurulur. 5 yaşayış məntəqəsini birləşdirən sözügedən yolun torpaq yatağının eni 10, hərəkət hissəsinin eni 6 metr olacaq.

Hazırda tikinti işləri yolun uzunluğu 5,4 km təşkil edən Məlikumudlu hissəsi üzrə icra olunur. Həmin hissədə torpaq işləri yekunlaşıb. Hazırda suötürücü boruların inşası və bəzi yerlərdə yol əsasının tikintisi aparılır. Texnologiyadan istifadə edilən yeni asfalt-beton örtüyünün döşənməsi işləri yerinə yetiriləcək.

Layihə üzrə yolboyu asfaltlanma işləri yekunlaşdıqdan sonra hərəkətin normal təşkili üçün yol nişanı və signal dirəklərinin quraşdırılması, üfqi nişanlanma xətlərinin çəkilməsi işləri aparılacaq.

“Böyük qayıdış” proqramı sürətlə icra olunur

Sarıcalı daha 158 sakininə qovuşdu

Otuz ilə yaxın düşmən tapdağında qalaraq xarabalığa çevrilmiş Qarabağ və Şərqi Zəngəzur yeni dövrünü yaşayır. İşğaldan azad edilmiş yurdlarına qovuşan keçmiş məcburi köçkünlərin sayı gündən-günə artır, qayıdış karvanları bir-birini əvəz edir.

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Azərbaycan Ordusunun qazandığı Zəfər nəticəsində azadlığına qovuşmuş digər ərazilər kimi, Ağdam rayonuna da həyat yenidən qayıdır. Rayonun bərpa edilməsi ilk kəndi olan Sarıcalının birinci mərhələsi artıq yekunlaşıb. Uzun illər yurd xiffəti ilə yaşayan insanların səsi artıq qula-baba ocağından gəlir. Yenidən qurulan Sarıcalı kəndi dünən daha 158 sakininə qovuşub. Bununla da kənd əhalisinin sayı 767 nəfərə çatıb.

min edilməsi, onların istedad və qabiliyyətlərinin üzə çıxarılması, sağlamlıqlarının qorunması, insanlarla ünsiyyətin qurulması kimi meyarlara xüsusi diqqət yetiriləcək.

Vətən müharibəsindən qısa müddət keçməsinə baxmayaraq, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur sürətlə bərpa edilir, bu ərazilərdə əhalinin dayanıqlı və təhlükəsiz məskunlaşması üçün bütün şərait yaradılır. Qürurla deyə bilərik ki, artıq 13660 nəfər (3438 ailə) dedə-baba torpağına qovuşub. İndiyədək 175 ailə (871 nəfər) Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində, 20 ailə (90 nəfər) Tərtər rayonunun Talış kəndində, 570 ailə (2090 nəfər) Laçın şəhərində, 823 ailə (3136 nəfər) Füzuli şəhərində, 217 ailə (823 nəfər) Laçın rayonunun Zabux kəndində, 59 ailə (215 nəfər) Laçın rayonunun Sus kəndində, 371 ailə (1396 nəfər) Şuşa şəhərində, 85 ailə (342 nəfər) Xocalı şəhərində, 512 ailə (2293

İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə ilk dəfə Aqrar Biznes Festivalı

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Aqrar İnnovasiya Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə növbəti festival - Aqrar Biznes Festivalı Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində keçirilib. İşğaldan azad olunmuş bölgələrdə ilk dəfə keçirilən festival sakinlər və fermerlər tərəfindən maraqla qarşılanıb. Festival işğaldan azad olunmuş ərazilərdə kənd təsərrüfatı sahəsinin inkişafına dəstək olmaq, fermerlərin müasir texnologiyalarla tanışlığını və onlara əlçatanlığını təmin etmək məqsədilə təşkil edilib.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr və informasiya təminatı şöbəsinin AZƏRTAC-a bildirilib ki, festival çərçivəsində Zəngilanın Ağalı kəndində kənd təsərrüfatı məhsulları və texnologiyaları sərgilənib. Fermerlərə müasir suvarma sistemləri, innovativ texnologiyalar, məhsuldarlığı artıran həllər barədə məlumatlar təqdim edilib. Festivalda eyni zamanda Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, digər aidiyyəti dövlət qurumları və özəl müəssisələr tərəfindən panel müzakirələr, maarifləndirici sessiyalar təşkil olunub.

Aqrar Biznes Festivalında Türkiyənin "Sapmaz Havacılık və İleri Teknolojiler" şirkətinin mütəxəssisləri tərəfindən "Kənd təsərrüfatında pilotsuz uçuş aparatlarının istifadəsinə dair" nəzəri təlim keçmiş Zəngilan və Cəbrayıl rayonlarının sakinlərinə çiləyici dronlar vasitəsilə herbisid və pestisidlərin səpini üzrə praktiki təcrübələr həyata keçirilib.

Festivalın rəsmi açılış hissəsində kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov, Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonuna daxil olan Qubadlı, Cəbrayıl və Zəngilan rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Vahid Hacıyev, Zəngilan, Cəbrayıl, Qubadlı, Füzuli, Beyləqan və ətraf digər rayonlardan fermerlər iştirak ediblər.

Tədbiri açan Cəbrayıl, Qubadlı və Zəngilan rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Vahid Hacıyev bildirib ki, Zəngilanın Ağalı kəndi Böyük qayıdışın ilk ünvanı olub: "Artıq 3 ildir ki, Ağalıda həyat var. Çox sevincdirici haldır ki, illərin yaşandığı Ağalı kəndində bu gün ilk dəfə kənd təsərrüfatı festivalı keçirilir. Burada aqrar sahə üzrə ixtisaslaşmış şirkətlər, fermerlər bir araya gəlib öz xidmətlərini və məhsullarını təqdim edirlər. Düşünürəm ki, belə bir tədbir

rin keçirilməsi işğaldan azad olunmuş ərazilərdə kənd təsərrüfatının inkişafı üçün mühüm töhfə olacaqdır".

Kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov qeyd edib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin möhkəm təməllər üzərində osasını qoyduğu strategiya, Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü siyasət, şanlı ordumuzun sücaəti nəticəsində torpaqlarımız qısa müddətdə işğaldan azad edilib. Hazırda bu ərazilərdə geniş quruculuq və bərpa işləri aparılır. Nazir qeyd edib ki, tarixi torpaqlarda aqrar fəaliyyətin bərpası, torpağın dirçəldilməsi ilə bağlı kənd təsərrüfatında çalışan insanların üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Rəqəmsal kənd təsərrüfatı sistemlərinin, aqrar startapların dəstəklənməsi, sünü intellekt və "ağıllı" kənd təsərrüfatı texnologiyalarının tətbiqi, kənd təsərrüfatını daha məhsuldar və müasir bir sahəyə çevirir. Kənd təsərrüfatını elmə əsaslanan fəaliyyət sahəsi adlandırılan nazir Ağalı kəndində torpaqların sakinlərin istifadəsinə verildiyini xatırladı, torpaq və su infrastrukturunun düzgün təşkili və aqrotexniki qulluq nəticəsində Ağalı kəndində aqrar sahədə iqtisadi faydanın və məhsuldarlığın daha yüksək olacağını vurğulayıb.

Aqrar İnnovasiya Mərkəzinin direktoru Anar Cəfərov çıxışında qeyd edib ki, Aqrar Biznes Festivalı yeni texnologiya və məhsulların nümayişinə və təcrübə mübadiləsinə platformasıdır. Bildirib ki, bu festivallar vasitəsilə fermerlər aqrar sahədə tətbiq edilən ən son innovasiyalarla tanış olmaqla yanaşı, məhsullarının bazarı çıxarılması üçün də yeni imkanlar əldə edirlər.

Rəsmi açılış hissəsinin yekununda təlimlərdə iştirak etmiş şəxslərə Türkiyənin Milli Aviasiya Baş İdarəsi tərə-

findən təsdiqlənmiş sertifikatlar və dronların idarə edilməsi üzrə sirticilik vəsiqələri təqdim olunub.

Festivalda kənd təsərrüfatı sahəsində ixtisaslaşmış şirkətlər tərəfindən kənd təsərrüfatı təyinatlı texnika və avadanlıqlar, müasir suvarma sistemləri, alternativ enerji mənbələri ilə çalışan texnologiyalar, gübrə və pestisidlər, iqlim dəyişikliyinə davamlı bitki sortları və digər innovativ məhsullar nümayiş etdirilib.

Festival çərçivəsində təşkil edilən kredit yarmarkasında dövlətin maliyyə qurumları və aparıcı banklar tərəfindən fermerlərə sərfəli kredit məhsulları təklif edilib, fermerlər təsərrüfatı üçün təşkil edilən kreditlər barədə məlumatlandırılıblar.

Həmçinin festivalda "Dövlətin maliyyə mexanizmləri" mövzusunda panel müzakirəsi təşkil olunub. Sessiyada Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunda aqrar sahənin maliyyələşdirilməsi perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Panel müzakirəsində dövlət və özəl sektorun maliyyə qurumlarının iştirakı ilə aqrar sektora dövlət dəstəyi mexanizmləri, güzəştli kredit və subsidiyalar, aqrar sığortası imkanları, fermerlərin maliyyə resurslarına çıxış imkanlarının genişləndirilməsi və digər mövzular müzakirə olunub. Sessiya çərçivəsində fermerlərin və sahibkarların suallarına cavablandırılıb, onlara mövcud və yeni maliyyə mexanizmləri barədə ətraflı məlumat verilib.

Festivalda "Dəqiq kənd təsərrüfatında sünü intellektin tətbiqi" layihəsi çərçivəsində iştirak edən 10-a yaxın universitetin tələbələri də iştirak ediblər.

Sözgədən layihə çərçivəsində aprelin 29-da Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində "Bootcamp" təşkil edilib. "Bootcamp"da layihə çərçivəsində ölkə üzrə sünü intellektin tədris olunduğu ali təhsil müəssisələrinin tələbələrinin, gənc tədqiqatçıların və iri özəl təsərrüfat sahiblərinin iştirakı ilə məlumat sessiyaları həyata keçirilib.

"Bootcamp"da iştirak edən tələbələr və festivala qatılan sahibkarlar üçün Zəngilan rayonunda yerləşən bir sıra özəl təsərrüfatlara infofor təşkil olunub.

Təməli 2022-ci ildə qoyulan Sarıcalı kəndi 1873 sakinin yaşaması üçün planlaşdırılıb. Layihələndirilən ümumi ərazi 123 hektardan çoxdur. Kənddə 2 mərhələ üzrə 425 fərdi evin inşası nəzərdə tutulub. Artıq 203 fərdi ev inşa olunub. Evlərin 63-ü iki, 91-i üç, 45-i dörd, 4-ü isə beşotaqlıdır. Məskunlaşdırılacaq əhalinin gələcək sayı nəzərə alınaraq, kəndin salınmasının birinci mərhələsi üçün 54 hektar torpaq sahəsi ayrılıb. Bu ilin sonuna qədər Ağdamın Kəngərli və Xıdırlı kəndlərinə də qayıdış nəzərdə tutulub. Hazırda inşaat işlərinin getdiyi bu kəndlər də sürətlə bərpa edilir.

Sarıcalıda yaşayış evləri ilə yanaşı, bütün sosial infrastruktur da qurulub,

təhsil, iqtisadi, sosial və məişət təyinatlı müxtəlif müəssisələr inşa edilib. Kənddə tikilmiş çoxfunksiyalı inzibati binada bir sıra qurumlar fəaliyyət göstərəcək. Bu isə öz növbəsində əhaliyə göstəriləcək xidmətlərin vahid məkandan təqdim olunmasına və vətəndaş məmnunluğunun təmin edilməsinə imkan yaradacaq.

Kənddə inşa edilən bütün qeyri-yasayış binalarının damında günəş panelləri quraşdırılıb. Bu panellər vasitəsilə binaların elektrik ehtiyacları təmin ediləcək. Burada sosial məsələlər də öz həllini tapıb. Kənddaxili yollar, elektrik, rabitə, su xətləri çəkilib, qaz təchizatı təmin olunub.

Gələcəyimiz olan uşaqların təlim-tərbiyəsinin, təhsilinin yüksək səviyyədə təşkili daim dövlət siyasətinin prioriteti olub. Sarıcalıda bu istiqamətdə də mühüm addımlar atılıb. Bunun bariz nümunəsi isə Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə martın 27-də açılışı olan Ağdam rayon Sarıcalı kənd körpələr evi-uşaq bağçasıdır. Müasir standartlara uyğun inşa edilmiş 100 yerlik körpələr evi-uşaq bağçasında azyaşlıların təlim-tərbiyəsi və onların sağlam mühitdə yetişmələri üçün hər cür şərait var. Burada balacaların ilk yaşlarından intellektual, fiziki və əqli inkişafının tə-

nəfər) Cəbrayıl şəhərində, 172 ailə (811 nəfər) Xocalı rayonunun Balıca kəndində, 70 ailə (234 nəfər) Ağdərə rayonunun Həsənir kəndində, 180 ailə (592 nəfər) Ağdərə rayonunun Suqovuşan kəndində, 184 ailə (767 nəfər) Ağdam rayonunun Sarıcalı kəndində məskunlaşıb. Həyata keçirilən irimiqyaslı və davamlı tədbirlərə nəzər yetirdikdə əminliklə deyə bilərik ki, tezliklə işğaldan azad edilmiş şəhər və kəndlərimiz bərpa ediləcək, bütün keçmiş məcburi köçkünlərimiz özəli torpaqlarında yaşayacaqlar.

Ülkər XASPOLADOVA, "Azərbaycan"

Ağdərənin Talış kəndində oftalmoloji səyyar müayinələr aparılıb

Səhiyyə Nazirliyi işğaldan azad olunan ərazilərdə Böyük qayıdış proqramı çərçivəsində vətəndaşlar arasında müxtəlif tibbi müayinələr, eyni zamanda sağlamlığın təşviqi istiqamətində maarifləndirici aksiyaların keçirilməsini davam etdirir.

AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, aprelin 30-da Səhiyyə Nazirliyinin akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinin Səyyar Klinikası tərəfindən Ağdərə rayonunun Talış kəndində əhali üçün oftalmoloji müayinələr aparılıb. Məqsəd vətəndaşların operativ şəkildə müayinəsi, görmə qabiliyyətinin zəifləməsinin qarşısının alınması, görmə patologiyasının erkən diaqnostikasının aşkarlanması və müalicələrin təyini olunmasıdır.

Oftalmoloq Elçin Əsgərov bildirib ki, səyyar klinikada ən müasir oftalmoloji aparatlar

mövcuddur və bunun sayəsində pasiyentlərə dəqiq diaqnoz qoyulur. Müayinələr əsasında vətəndaşlarda quru göz sindromu,

allergik konyunktivit, refraksiya patologiyası, miopik astigmatizm və digər xəstəliklər aşkarlanıb. Aksiya zamanı həmçinin

nin göz xəstəlikləri ilə bağlı ümumi monitorinqlər aparılıb və əldə edilən nəticələr müzakirə olunub. Ciddi problemlərlə

üzlən və çətin əməliyyat tələb olunan pasiyentlərin akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinə gölmələrinə şərait yaradılıb.

Ümumilikdə, oftalmoloji aksiya çərçivəsində 70-ə yaxın vətəndaş müayinədən keçib. Qeyd edək ki, Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən işğaldan azad olunan digər ərazilərdə də davamlı olaraq tibbi müayinələrin və maarifləndirici tədbirlərin keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Laçında oftalmoloji aksiya keçiriləcək

Səhiyyə Nazirliyi və Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinin birgə təşəbbüsü ilə mərkəzin Avtomobil Səyyar Klinikası mayın 1-2-də Laçın rayonunda tibbi aksiya keçirəcək.

Milli Oftalmologiya Mərkəzinin Elmi-məlumat, tədris və təşkilati-metodik bölməsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, aksiyanın məqsədi Laçın rayonunda yaşayan sakinlərin görmə ilə bağlı problemlərinin vaxtında aşkarlanması, müayinə və ilkin müalicə yolu ilə aradan qaldırılmasına dəstək göstərməkdir. Aksiya çərçivəsində müasir tibbi avadanlıqla təchiz olunmuş Səyyar Klinikada ixtisaslı həkim-oftalmoloqlar tərəfindən əhaliyə ödənişsiz göz müayinələri aparılacaq.

Yerli əhali arasında aparılan müayinələr əsasında ümumi nəticələr təhlil ediləcək, aşkar olunmuş xəstəliklər müzakirə ediləcək və əməliyyat ehtiyacı olan pasiyentlərin Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinə yönləndirilməsi təmin olunacaq. Aksiya saat 09:00-da başlayacaq.

Qeyd edək ki, 2005-ci ildən etibarən fəaliyyət göstərən mərkəzin Avtomobil Səyyar Klinikası bu müddət ərzində Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində minlərlə vətəndaşa ödənişsiz oftalmoloji və cərrahi xidmətlərdən yararlanmaq imkanı yaradıb. Klinikanın məqsədi əhalinin yaşadığı ərazilərdə vaxt itirmədən keyfiyyətli tibbi xidmət almağını təmin etməkdir.

2018-ci ildən etibarən fəaliyyət göstərən Dəmiryolu Səyyar Klinikası da bu missiyanın genişləndirilməsinə xidmət edir.

Suqovuşanda "Prezident Kuboku-2025" rəqatasının açılış mərasimi keçirilib

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 102-ci ildönümünə həsr edilən avarçəkmo üzrə "Prezident Kuboku-2025" rəqatasının açılış mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Qarabağın dilbər guşəsi olan Suqovuşanda təşkil olunan tədbir Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Sonra Vətən uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərin xatirəsi birdəqiqətlik sükkutla yad edilib.

Azərbaycan Avarçəkmo və Kanoe Federasiyasının (AKAF) baş katibi Fərhad Əliyev xarici ölkələr tərəfindən turnirə marağın günü-gündən artdığını və bunun sevincidirici olduğunu qeyd edib.

Avropa Kanoe Assosiasiyasının (ECA) prezidenti Yan Zunqrana avarçəkmonin Azərbaycanda son illərdə olduqca inkişaf etdiyini vurğulayıb. O, qonaqpərvərliyə və səmimi qarşılanmaya görə AKAF-a təşəkkür edib.

Rəqatının Suqovuşanda artıq 5-ci ildir keçirildiyini xatırladan gənclər və idman naziri

Fərid Qayıbov təşkilatçılığın ildən-ilə təkmilləşdiyini deyib. Nazir idmançıların yarıdan zövq alacaqlarına inandığını bildirib.

Rəsmi çıxışlardan sonra turnir açıq elan olub.

Qeyd edək ki, "Prezident Kuboku-2025" beynəlxalq rəqatasında 20-dən çox ölkədən 200-dən artıq idmançı iştirak edir. Bu gün Suqovuşanda start götürəcək yarış mayın 1-2-də Mingəçevir "Kür" Olimpiya Tədris-İdman Mərkəzində davam edəcək. Burada komandalar avarçəkmonin kayak, kanoe və akademik növündə

müxtəlif məsafələrdə güclərini yoxlayacaqlar.

Mayın 2-də Mingəçevirdə "Kür" Olimpiya Tədris-İdman Mərkəzinin qarşısında rəqatının bağlanış mərasimi keçiriləcək. Bağlanış mərasimində əvvəl qaliblər mükafatlandırılacaq. Kayak-kanoe və akademik avarçəkmo üzrə kuboklar sahiblərinə təqdim ediləcək. Rəqataya hər zaman olduğu kimi atəşfəşanlıqla yekun vurulacaq.

Xatırladaq ki, "Prezident Kuboku" rəqatısı ardıcıl üçüncü ildir Avropa Kanoe Assosiasiyasının (ECA) rəsmi təqvim planına daxil edilib.

Suqovuşanda qızıl medal qazanan avarçəkən: "Hədəfim Olimpiya Oyunlarında iştirak etməkdir"

"Fəxri kürsünün ilk pilləsinə qalxdığım üçün özümə fəxr edirəm".

Bu sözləri AZƏRTAC-a açıqlamasında "Prezident Kuboku-2025" beynəlxalq rəqatasında birnəfərlik kayak qayığında qızıl medal qazanan Cənubi Afrika Respublikası (CAR) təmsilçisi Kayle Armdorf deyib.

İdmançı qələbəyə gedən yolda olduqca əziyyət çəkdiyini bildirib: "Məşqlər zamanı dəfələrlə səhhətimdə problemlər yaranırdı. Amma mübarizəni dayandırmadım. Yenidən ayağa qalxdım və sağlamlığı bacardım. Ölkəm və ailəmi layiqincə təmsil etməyi görə özümə qürur duyuram".

Rəqatada ilk dəfə təmsil olunan CAR komandasının üzvü çıxışından razı qaldığını

söyləyib: "Ölkəmin ilk dəfə təmsil olunduğu yarış qızıl medalla başa vurmaq mənim üçün çox şey ifadə edir. Çünki belə hallarla tez-tez rastlaşırmıq. Buradan avarçəkmo ilə məşğul olan bütün həmyerlilərimə demək istəyirəm ki, məşqlərini dayandırmasınlar, hər zaman qələbəyə inansınlar".

O, turnirin təşkilatçılığını yüksək qiymətləndirib: "Burada hər şey çox gözəldir. Kaş ki, bu ölkədə daha çox qalmağa imkanım olsaydı. Ümid edirəm ki, növbəti yarışlarda yenə Azərbaycana təşrif buyuracağım".

K.Armdorf qarşıdakı hədəfinin Olimpiya Oyunlarına lisenziya qazanmaq olduğunu vurğulayıb.

Qeyd edək ki, "Prezident Kuboku-2025" beynəlxalq rəqatasında 20-dən çox ölkədən 200-dən artıq idmançı iştirak edir. Bu gün Suqovuşanda start götürən yarış mayın 1-2-də Mingəçevir "Kür" Olimpiya Tədris-İdman Mərkəzində davam edəcək.

Donald Tramp prezidentliyinin ilk 100 gününə yekun vurdu

Yeni tarif siyasəti, kəskin azalan qanunsuz miqrasiya, tarixin ən böyük iqtisadiyyatını yaratmaq vədi

ABŞ Prezidenti Donald Tramp ikinci səlahiyyət müddətinin ilk 100 günündə sərhəd təhlükəsizliyi və iqtisadi artımla bağlı əhəmiyyətli irəliləyişlər olduğunu bildirib. Bu barədə Ağ Ev rəhbəri Miçiqan ştatında öz işinin ilkin nəticələrinə yekun vuran çıxışı zamanı məlumat verib.

Amerika liderinin sözlərinə görə, 100 gün ərzində Vaşinqtonda, demək olar ki, bir əsrin ən radikal islahatları aparılıb. Tramp açıqlamasında sərhəd təhlükəsizliyi tədbirləri və iqtisadi təşəbbüslərə diqqət çəkib, üç ay ərzində həm daxili, həm də xarici siyasətdə mühüm nəticələrin əldə olunduğunu vurğulayıb. O həmçinin bildirib ki, Demokratlar Partiyası etimadı itirib, respublikaçılar isə xeyli güclənib.

Qanunsuz miqrasiya kəskin azalıb

Tramp qeyd edib ki, onun əsas kampaniya vədlərindən biri də sərhəddən qanunsuz miqrasiyanın dayandırılması idi: "Biz qanunsuz sərhəd keçidlərinin ən aşağı sayına görə rekord vurmuşuq. Bizim administrasiyamız dövründə bu hallar 99,99 faiz azalıb. Bu, rekord göstəricidir". Ağ Ev rəhbəri sələfi Co Baydeni sərhəd təhlükəsizliyinə etinasızlıqda ittiham

edərək demokratların hakimiyyəti dövründə cinayətkarların ölkəyə maneəsiz daxil olduğunu qeyd edib: "Biz əvvəllər başqa ölkələr üçün mübarizə aparırdıq, amma özümüz üçün yox. İndi sizin ölkəmizi və sərhədlərimizi qoruyan bir prezidentiniz var". O, həmçinin Latin Amerikası quldur dəstələrinin bozi üzvlərinin xarici terror təşkilatları kimi tanındığını və Salvadora deportasiya edildiyini bildirib. Prezidentin çıxışı zamanı bu cür saxlanmaların nümunələrinin əks olunduğu videoçəkiliş nümayiş etdirilib.

"Amerika Çindən daha vacibdir"

Tramp vurğulayıb ki, onun administrasiyası tarif siyasəti vasitəsilə Çinlə ticarət kəşirini azaltmağa çalışır. O, Baydenin dövründə Çinə bir çox iş yerlərinin verildiyini, indi isə onların ABŞ-yə qaytarılacağını bildirərək deyib: "Mən Çini deyil, Miçiqan və Amerikamı birinci yere qoyuram.

Çinə tətbiq edilən tariflər sayəsində biz tarixdəki ən böyük iş uğurluğuna son qoyduq. Artıq heç bir ölkə ticarət tarifləri vasitəsilə Amerikamı istismar edə bilməyəcək".

"Tarixin ən böyük iqtisadiyyatını yaradacağıq"

İqtisadiyyatdan danışan Tramp, "çox səriştəli olmayan FES işçisinə" baxmayaraq, inflyasiyanın azalmasına işarə edib.

Bununla belə, ABŞ Prezidenti Federal Ehtiyat Sistemində hərmətlə yanaşmaq istədiyini vurğulayaraq onu tənqid edib: "Onları tənqid etməyin mənası yoxdur, onlara öz işləri ilə məşğul olmaq icazəsi verilməlidir. Amma mən faiz dərəcələri haqqında onlardan daha çox məlumatlıyam". Bundan əlavə, Tramp qeyd edib ki, Vaşinqton Pekinlə münasibətləri kəsmir: "Hazırkı rüsum dərəcəsi 145 faiz təşkil edir, bu, sıfırdan çox uzadır, lakin mən əminəm ki, biz həll yolu tapacağıq. Çin saziş istəyir və biz bunu edəcəyik. Amma ədalətli olacaq".

Çıxışı zamanı Tramp inflyasiyaya qarşı gəlməyə, maaşları artırmağa və "bəşər tarixində ən böyük iqtisadiyyatı" yaratmağa söz verib.

Rizvan CƏFƏROV, "Azərbaycan"

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2025-ci il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmətbuatyayımı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik -187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) **manat**

6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) **manat**

3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) **manat**

1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) **manat**

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

"Azərenerji" yeni və nəhəng enerji layihəsi gerçəkləşdirir

"Azərenerji" ASC-nin Mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, ölkədə tikilən 2 qəpəvat bərpaolunan enerji mənbələrinin enerjisi sistemə integrasiyasını dayanıqlı və təhlükəsiz şəkildə həyata keçirmək, əsas qovşaqlar yarımstansiyası funksiyasını daşımaq üçün respublikanın ən böyük yarımstansiyalarından biri tikilir. Belə ki, "Azərenerji" tərəfindən 500/330 kilovoltluq yeni "Nəvai" yarımstansiyası inşa edilir və oradan ölkənin müxtəlif istiqamətlərinə yüksək gərginlikli ötürmə xətləri çəkilir. Yeni tikilən yarımstansiya və yeni çəkilən 500 və 330 kilovoltluq yüksək gərginlikli xətlər ötürücü sistemdə yeni mərhələnin başlamasıdır. Bu layihə, əslində, iki mərhələdən ibarətdir.

Birinci mərhələdə "Azərenerji"-nin daxili imkanları və bir hissəsi dövlət büdcəsi hesabına ayrılan vəsaitlə, yeni yarımstansiyanın və onun 330 kilovoltluq tərəfinin, o cümlədən Nəvədən Abşeronla 500 kilovoltluq, "Biləsuvar" və "Banko" günəş-elektrik stansiyalarına 330 kilovoltluq ötürmə xətlərinin tikintisi aparılır. İcra qrafikinə əsasən 2024-cü ilin sentyabr ayında başlanılan işlərin əsas hissəsi görüldü və birinci

mərhələ üzrə işlərin 2025-ci ilin sonuna qədər başa çatdırılması planlaşdırılır. Bununla, "Banko" və "Biləsuvar" günəş-elektrik stansiyalarının enerjisi sistemə qoşulması öhdəliyi yerinə yetiriləcək.

Bu böyük enerji layihəsinin ikinci mərhələsində isə Dünya Bankının maliyyələşdirilmə hissəsinə start verilməsi nəzərdə tutulur. Dünya bankının krediti hesabına "Nəvai" yarımstansiyanın 500 kilovolt-

luq tərəfinin və yarımstansiya üçün transformator və əlaqəli avadanlıqların alınması və quraşdırılması, habelə adıçəkilən yarımstansiyadan Mingəçevirə 500 kilovoltluq, o cümlədən Ələt, Abşeron və Qobuya 330 kilovoltluq ötürmə xətlərinin tikintisi həyata keçiriləcək. Bu mərhələnin 3 il müddətinə icra olunması nəzərdə tutulub.

B.MİRZƏYEV,
"Azərbaycan"

"Lənkəran Dəmir Beton Zavodu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin səhmdarlarının nəzərinə

"Lənkəran Dəmir Beton Zavodu" ASC-nin səhmdarlarının ümumi yığıncağının iclası 20 iyun 2025-ci il tarixdə saat 12:00-da, cəmiyyətin yerləşdiyi Lənkəran rayonu, Lənkəran şəhəri, T.İsmayılov küçəsi, ev 247 ünvanında keçiriləcəkdir.

Səhmdarların ümumi yığıncağının gündəliyi:

1. "Lənkəran Dəmir Beton Zavodu" ASC-nin illik hesabatının, maliyyə hesabatının təsdiqi edilməsi, mənfəətinin və zərərinin bölüşdürülməsi.

İdarə Heyəti

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi Regional Su Meliorasiya Xidməti publik hüquqi şəxsin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin Aparat rəhbəri Fuad Quliyevə anası

SOLMAZ XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

«AZƏRBAYCAN»
qəzetinin reklam
xidməti
539-49-20

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin məvqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 3510
Sifariş 870

Qiyməti 60 qəpik

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və	
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86, 539-72-39	informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-48
Məsul katib	- 539-43-23,	Humanitar siyasət şöbəsi	- 538-56-60, 434-55-58
Məsul katib müavinləri	- 539-44-91,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompüter mərkəzi	- 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühəssisatlıq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə

az.reklam@mail.ru